

M

Brněnský

metropolitan

říjen 2021

Co mohou udělat lidé a město pro přírodu?

Magistrát informuje
**Na Dominikánském
náměstí rozpráší vodu
bronzové kužely**

Aktuálně
**Hnědé popelnice už lidé
naplnili 500 tunami
bioodpadu**

Fotoreportáž
**Střelmistři už odešli.
Tunel pod Wilsonovým
lesem je proražen**

Kultura
**Muzeum města Brna má
nového ředitele. Co chystá
na Špilberku a jinde?**

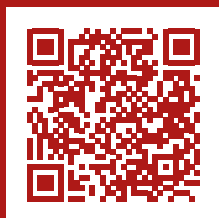
Dáme na vás

Participativní rozpočet

B | R | N | O

„Kdyby to bylo, to by bylo.“

Může být. Seznamte se s projekty,
které postupují do listopadového finále,
ať víte, komu pak dát svůj hlas.

Postupující projekty najdete
v galerii na webu damenavas.brno.cz
nebo **na výstavě**, která proběhne
od 25. 10. do 9. 11. na náměstí Svobody.

Hlasování proběhne od 1. 11. do 30. 11. 2021
na www.damenavas.brno.cz

5 | Magistrát informuje

**K dostupnějšímu bydlení v Brně
přispěje nový územní plán**

11 | Aktuálně

**Tramvaj do kampusu
je o krok blíž**

14 | Akce v Brně

**Říjnová sklizeň: klasická hudba,
tanec i festival umělců
s handicapem**

16 | Téma

**České jaro rozkvetne na Expo
v Dubaji. Slovo tam bude mít
i Brno**

29 | Historie

**Za věhlas vděčí Tuřany sošce
Panny Marie nalezené v trní**

35 | Sport

**Zbrojovka vstoupila
do sezony správnou nohou**

Magistrát informuje | Na Lesnickou se vrátila MHD, chodníky a silnice budou hotové v listopadu

Aktuálně | Kutilové, hráči i vizionáři se inspiřují na Brno Creative Days

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, počátkem října čeká Českou republiku událost, která vyvolává celospolečenské vášně, ale většinou nevyústí v celospolečenskou akci – volby do Poslanecké sněmovny. Zatímco v roce 1996 k volebním urnám přišlo 76,4 procenta voličů, v roce 2017 číslo kleslo na 60,8 procenta. Zřejmě už tento akt nepovažujeme za cennou výsadu demokratické společnosti, ale otravnou povinnost. Přitom svobodné a nezmanipulované volby státních představitelů nejsou ve světě zdaleka standard.

Možná by ke zvýšení volební účasti přispěl jiný systém, který navrhuje matematik Karel Janeček. Spočívá v tom, že člověk má k dispozici více hlasů, ne jen jeden. Podle jeho tvůrce by měl přesněji vyjádřit preference voličů.

Kdo by měl zájem tento systém vyzkoušet v praxi, může se zapojit do hlasování v brněnském participativním rozpočtu Dáme na vás. S nápady, které by mohly zlepšit naše okolí, od 25. října zájemce seznámí výstava na náměstí Svobody, po celý listopad z nich mohou vybrat všichni občané Brna starší 18 let. Každý má k dispozici 5 kladných hlasů a 2 záporné.

Pokud se všichni, kteří by mohli, nezúčastní voleb či hlasování v Dáme na vás, svět se jistě nezboří. Ale čím více lidí si na to udělá čas, tím průkaznějšího výsledku dosáhneme.

S participativním rozpočtem a letošními návrhy vás blíže seznámíme v příštím vydání našeho listu, které by vám mělo přistát ve schránce do 5. listopadu.

Barevný podzim přeje

Zuzana Gregorová

Ve Starém Lískovci přibude nová školka

Nová, sedmitřídní školka pro 170 dětí vznikne v lokalitě Západní brána. Studii a projektovou dokumentaci připraví společnost Ing. Michal Palašák a romangale s. r. o., která se postará i o autorský dozor. Tento proces potrvá zhruba dva roky, s výstavbou by se tedy mohlo začít v polovině roku 2023.

▪
(java)

Bez bariér. Zastávka Tábor bude přístupnější

Už v říjnu si budou moci lidé s obtížemi při chůzi nebo třeba s kočárky užít větší komfort při nástupu a výstupu na tramvajové zastávce Tábor ve směru na Komín. Stavbaři nyní pracují na bezbariérových úpravách, o jejichž vhodnosti rozhodl Poradní sbor Rady města Brna pro bezbariérovost. Ten sbírá podněty nejen od odborníků nebo pomáhajících organizací, ale také od Brňanů, např. e-mailem na adrese bariery@brno.cz. Dopravní podnik dostal na projekt dotaci 1,5 milionu korun.

Bezbariérovými úpravami nástupiště procházejí při celkových rekonstrukcích ulic, ale i samostatně, což je i případ zastávky Tábor. Letos se postupně pracuje na lepší přístupnosti dalších osmi ostrůvků a nástupišť v obou směrech. Dokončená je například zastávka Hrnčířská v obou směrech (na snímku), do konce roku bude hotová Šumavská.

▪
(and) | foto: Zdeněk Kolařík

Ukrajínští básníci přijedou do Brna. V tramvaji

Reklamy vystřadí poezie. Brno budou v říjnu brázdřit básnické „šaliny“.

V půlce října vyjede na koleje 15 speciálních tramvají. V jejich vozech se cestující seznámí s tvorbou ukrajinských autorů, od pololegendárního básníka a filozofa 18. století Semena Klymovského po představitele současné poezie Artema Poležaky nebo Oleha Kocareva. V Charkově, ukrajinském partnerském městě Brna, se zase budou metrem vozit brněnští básníci – vedle Jana Skácela nebo Violy Fischerové taky Timo či J. H. Krchovský. Projekt bude mít svůj web: charkov.dpmb.cz.

▪
(ral)

Hřbitov ve Slatině prochází v posledních letech proměnou. V roce 2017 jej město nechalo rozšířit, následně opravilo páteřní komunikace a letos přišly na řadu všechny zbývající cesty. Poslední rekonstrukce trvala od května do srpna a stála 2,4 milionu korun.

(fpo) | foto: Zdeněk Kolařík

Lesnickou opět jezdí tramvaje, auta se vrátí v listopadu

Na konci září se do Lesnické vrátily tramvaje. Kompletní rekonstrukce této ulice, která začala letos v lednu, se blíží k závěru. Práce na kanalizaci a vodovodu jsou hotové, povrch vozovky a obnovu chodníků dokončí dělníci do závěru listopadu. Zastávky Tomanova a Zemědělská jsou nově bezbariérové a vybavené elektronickými panely pro lepší informovanost cestujících o spojích a mimořádných událostech. Kromě silnice a chodníků zbývá ještě vysadit zeleň. Neúplnou lipovou alej doplní nové stromy, budou zde i trvalky. Celkové náklady činí 204 milionů korun.

▪
(and) | foto: Marie Schmerková

Svět nevidomých a vidících se prolne ve Vaňkovce

Jak žijí slabozrací a nevidomí lidé, kde pracují, jak tráví volný čas, jakým sportům či uměleckým činnostem se věnují, se dozví návštěvníci obchodní galerie Vaňkovka v úterý 19. října.

V rámci Dne nevidomých zde lidé se zrakovým postižením budou své pracovní i volnočasové aktivity prezentovat na pódiu, v jeho okolí rozbijí svá stanoviště pomáhající organizace i oční lékař, který zájemcům vyšetří zrak. Fotografie s výše uvedenou tematikou budou k vidění od 19. října do 2. listopadu také v Knihovně Jiřího Mahena.

▪
(mak)

K dostupnějšímu bydlení v Brně přispěje nový územní plán

„Dokud bude Brno atraktivní místo pro bydlení s kvalitními službami, ceny bydlení tu klesat nebudou, ba naopak porostou.“ – „Každý trh je cyklický. Jestliže teď ceny rostou, musí zákonitě v budoucnu klesat, a domnívám se, že můžou padnout až o třetinu.“ I takhle protichůdné názory padaly na první odborné konferenci o dostupnosti bydlení v Brně. Přesto se experti, politici a developéři dokázali na jedné věci shodnout: jestli může město v situaci s byty něco udělat, je to přijmout nový územní plán a tím umožnit další výstavbu.

Brno potřebuje tisíce nových bytů. „Dneska nemáme starost, že nějakou nemovitost neprodáme. Spíš si musíme dávat pozor, abychom ji v té rychlosti neslíbili více lidem,“ říká Tomáš Kaláb, místopředseda Asociace brněnských architektů a stavitelů, a nezdá se, že by příliš přeháněl.

Kdokoli sleduje vývoj na trhu bytů v posledních několika letech, potvrdí, že ceny letí vzhůru a zatím nenacházejí strop. Ceny nájmu tento trend zatím nenásledují a zůstávají víceméně stabilní. „U nás v Praze měl růst nájmu za růstem prodejních cen nemovitostí asi rok, rok a půl zpoždění,“ upozorňuje ovšem Martin Červinka z Pražské developerské společnosti.

Zhodnotit aktuální situaci, popsat její příčiny a najít řešení bylo cílem prvního kulatého stolu na téma dostupnosti bydlení ve městě Brně, kterého se v září zúčastnili zástupci města a městských částí, developerů, ale také ekonomů nebo sociologů.

Město chystá zhruba tisícovku družstevních bytů

Ačkoli do značné míry ovlivňují tento stav faktory, se kterými město mnoho nezmůže – až už jde o legislativu a zdoluhavý proces stavebního řízení, který ve finále prodražuje celý projekt, o nízké úrokové sazby hypoték, nebo o stav nabídky a poptávky na trhu

– minimálně v jednom aspektu by konat mohlo.

„Brno má v tuto chvíli nejstarší územní plán v České republice. Je z roku 1994. V tomhle roce se začala vyrábět felicie a na tu dobu to bylo skvělé auto – dnešním nárokům už ale nestačí a s územním plánem je to stejné,“ vysvětluje Michal Sedláček, ředitel Kanceláře architekta města Brna, která má přípravu nového územního plánu na starosti.

Plán, o kterém budou zastupitelé rozhodovat příští rok, má mimo jiné otevřít nové lokality pro výstavbu. „Ve stabilizovaných, zastavěných oblastech mnoho možností není, musíme se proto spolehnout na rozvojové plochy. Reálně se tak Brno bude moci rozrůst o zhruba 100 tisíc obyvatel. Třeba se tím podaří zvrátit trend suburbanizace a naopak nastolit reurbanizaci,“ poznamenal Sedláček a dodal, že zatímco v Brně se za posledních 10 let počet obyvatel o 2 % snížil, v okolí se o 20 % zvýšil.

Město samotné připravuje i realizuje výstavbu desítek bytů ročně. V tuto chvíli jde výhradně o byty nájemní (snímek zachycuje kompletní rekonstrukci domu na Plynárenské). Do budoucna chystá zhruba tisícovku družstevních bytů, které umožní pořídit si vlastní bydlení i lidem, kteří by hůře dosahovali na běžnou hypotéku. V některých oblastech by se byty mohly začít budovat už začátkem roku 2023. Uvažuje se také o tzv. PPP projektech (public-private partnership), ve kterých spolupracuje město se soukromým investorem například tak, že poskytne pozemek, na kterém soukromník postaví byty za podmínky, že po stanovené období (například 50 let) udrží výši nájemného pod tržní hodnotou. ■

Radka Loukotová | foto: Zdeněk Kolařík

Pokud aktuálně řešíte otázku bydlení a potřebujete se poradit o možnostech obecních bytů, obraťte se na magistrátní Kontaktní místo pro bydlení. Jeho pracovníci jsou k dispozici v úřední dny na Malinovského nám. 3. Informace shrnuje také web bydleni.brno.cz.

Studna odkazuje k průmyslové historii Komárova

Industriální historie na sebe v Brně upozorňuje snad na každém kroku. Studna z 19. století, kterou na jaře našli dělníci při opravách na Svatopetrské v Komárově, byla v polovině září po renovaci slavnostně odhalena.

Stavební práce spojené s novou trasou tramvaje na ulici Plotní přinesly kromě lepší infrastruktury Brnu i nevšední objev. Studnu z 19. století dělníci našli na Svatopetrské 18. Původně patřila k továrně F. Semmlera a H. Frenzela na výrobu stearinových svíček, mýdla, glycerinu a elainu (kyseliny olejové), která v Komárově vznikla v roce 1854.

Historická studna má kruhový tvar a průměr 3 metry. Její hloubka dosahuje až 7,5 metru a kromě vody v ní najdeme i původní traverzy, které držely systém na čerpání vody. Studna byla překryta železobetonovým poklopem a ten našli dělníci na jaře letošního roku. Při návštěvě Svatopetrské ulice už lidé uvidí studnu umělecky ztvárněnou, upomínající na nedávnou historii této části Brna.

Část nad terénem je vyvedena do úrovně stoleté vody z roku 1845. Ústí zhotovil umělecký kovář Pavel Tasovský a symbolizuje povodí Svatky, Svitavy a říčky Ponávky, které územím protékají. Více o dějinách Komárova i jeho rozvoji v 19. století se dozvíte na informační tabuli v blízkosti studny.

Všechny objekty blízké tovární studna zásobovala vodou. Ta byla při výrobě svíček a práci s organickými složkami mýdel zásadní. Závod F. Semmlera a H. Frenzela velmi prosperoval a v roce 1892 byl transformován na akciovou společnost. Svíčky a mýdla z brněnské továrny se rozvážely do celé monarchie a také do Německa. ■

Text a foto: Zdeňka Obalilová

V Dusíkové ulici vznikne chodník s povoleným vjezdem cyklistů. Podle předpokladů by se mohl začít budovat v lednu příštího roku a práce by pak měly zabrat přibližně půl roku.

Do konce roku by na konečné tramvaje v Řečkovických a v nedalekém podchodu měly být zřízeny tři nové kamerové body, dva nové pak na tramvajové zastávce Bieblova na třídě Generála Píky a také v přilehlém podchodu.

Podoba nových slavnostních girland v ulicích města vzejde z otevřené dvoufázové designérské projektové soutěže. Cílem první fáze, která končí 12. listopadu, bude získání konceptních návrhů, důraz bude kladen na originalitu a uměleckou kvalitu.

Křížení cyklostezky s Hladíkovou vyřeší podjezd

Začíná stavba nového podjezdu pro pěší a cyklisty v místě křížení stezky podél Svitavy a čtyřproudové silnice na Hladíkově. Hotovo bude na jaře.

Na přelom září a října je naplánovaný začátek stavby podjezdu na Hladíkově, který zvýší bezpečnost chodců a cyklistů. Nejvhodnější řešení v komplikovaném úseku křížení cyklostezky a čtyřproudovky představuje podjezd. Stavbu za více než 13 milionů korun stihne společnost PORR za přibližně 5 měsíců. Podjezd se lidem otevře na jaře 2022. ■

(and)

Růžová upozorní na prevenci onkologických onemocnění

Říjen je celosvětově spojený s prevencí onkologických onemocnění, na což upozorní také druhý ročník akce Brno narůžovo. Uskuteční se 12. října od 15 hodin na piazzettě u Janáčkova divadla. Ve spolupráci s Masarykovým onkologickým ústavem si budou moci lidé vyzkoušet samovyšetření, změřit si kožní bariéru či zdatnost na přístroji In Body. Od 16.30 se bude konat v nedalekém parku MOÚ October Run. Jeho cílem je odbourání strachu „z bílých pláštů“. Večer se fontána v parku, balkon Mahenova divadla, areál na Žlutém kopci a nedaleký kruhový objezd rozzáří růžovou barvou. ■

(gak)

Do konce října je možné žádat o ekodotace, které vypisuje město Brno: na zelené střechy, zachytávání dešťové vody, posílení zeleně ve vnitroblocích, kulturní a sportovní akce na nábřeží a také na ekovýchovu. Podrobnosti najdete na webu ekodotace.brno.cz.

Kužely svou podobou odkazují na vodovodní potrubí. Realizace vodního prvku bude stát 7,5 milionu korun, vytvořen bude z bronzu s patinou.

Na Dominikánském náměstí rozpraší vodu bronzové kužely

V architektonicko-výtvarné otevřené jednofázové projektové soutěži o návrh vodního prvku na Dominikánském náměstí vyhrálo dílo Tomáše Pavlackého a Michaela Gabriela. Odborná porota vybrala jako nejvhodnější jejich nápad umístit před Novou radnici tři kužely, které tvoří vodní mlhu. Celkem bylo v soutěži oceněno pět návrhů, z nichž tři se umístily na třetím místě. Autoři si rozdělí 450 tisíc korun. Do soutěže bylo přihlášeno 53 nápadů.

(gak) | vizualizace: Tomáš Pavlacký a Michael Gabriel

Modré zóny se v říjnu rozšíří do Žabovřesk

Do systému rezidentního parkování se od 11. října nově přidávají oblasti 2-04 (Haasova) a 2-05 (Záhřebská) v Žabovřeskách. Pro obě budou platit pravidla zóny C, tedy regulace jen v pracovní dny od 17 do 6 hodin. Návštěvníky vyjde hodina na 20 korun. Bližší informace naleznete na webu www.parkovani.vbrne.cz.

(and)

Krátkodobé občanky pro volby byly zrušeny

Volby do Poslanecké sněmovny se letos konají v pátek 8. října od 14 do 22 hodin a v sobotu 9. října od 8 do 14 hodin. Voličem je občan České republiky, který nejpozději 9. října dovrší 18 let. Volič musí ve volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo pasem. Občanky s platností 1 měsíc pro uplatnění volebního práva už není možné vyhotovit. Na voličský průkaz může volič hlasovat v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky, osobně o něj lze požádat do 6. října do 16 hodin u obecního úřadu v místě trvalého pobytu voliče. Co se týče covidu-19, od srpna je účinný zákon o zvláštních způsobech hlasování.

(zug)

Dny pro seniory naučí, jak posílit tělo i ducha

Brněnské dny pro seniory se přehouply do druhé půle, ale pohybových aktivit, kurzů a přednášek zbývá do konce října ještě dost.

Centrum Mandala v Opletalově připravilo 6. října cvičení pro ženy na protažení zkrácených svalů, posílení, ale i relaxaci celého těla. Kdo zvažuje, že se stane dobrovolníkem, ocení seminář o dobrovolnické činnosti v sociálních službách. Koná se v budově Magistrátu města Brna na Malinovského náměstí také 6. října.

O den později pořádá Knihovna Jiřího Mahena na Kobližné kurz tréninku paměti a také smíchohrátky zaměřené na hravost, tvořivost, prožitky, humor. 8. října se na Hlídce v parku Špilberk sejdou děti, jejich rodiče a prarodiče při Podzimní slavnosti. Čeká je společné tvoření z přírodnin, ochutnávka zdravých dobrot i pohybové aktivity.

Koho zajímá bezpečnost na internetu, neměl by vynechat přednášku s odborníky o tom, jak účinně chránit sebe i svůj počítač a jak eliminovat rizikové chování na síti. Zve na ni organizátor, Občanské sdružení Logo, 8. října na Vsetínskou.

Dva pondělky (11. a 25. října) jsou vyhrazeny pro SenZa klub neboli Seniorský zahradní klub. Nepůjde jen o výměnu zkušeností se zahradou a receptů, ale i o relaxaci a trénink rovnováhy či paměti. Organizuje ho školské zařízení Lipka na svém pracovišti Kamenná a v nedaleké zahradě U Řeky.

Centrum pro rodinu a sociální péči na Biskupské myslí na seniory, kteří patří k tzv. sendvičové generaci. Při workshopu 11. října jim poradí, jak se při péči o své blízké bránit stresu a vyhoření. Den nato se na Baštách uskuteční ukázková lekce Klubu aktivních seniorů KLAS na téma Móda v proměnách času. A hudbu v proměnách času si při tanci i poslechu užijí seniory v Klubu Leitnerova také 12. října.

Většina akcí Brněnských dnů pro seniory je zdarma, někde ale vyžadují registraci předem. Potřebné kontakty a kompletní program najdete na webu www.brno-prorodiny.cz.

Zuzana Gregorová

Ondráš Příbyla: Pojdme vytvářet společnost, která bude k žití

Jak a kde získat kvalitně zpracovaná data o klimatické krizi? Co mohou pro zmírnění jejích dopadů udělat města? Ředitel brněnského projektu Fakta o klimatu Ondráš Příbyla shrnuje aktuální situaci a říká: „Pro zastavení klimatické změny je potřeba proměnit fungování společnosti. Pokračovat ve spalování uhlí, ropy a zemního plynu by během půlstoletí vedlo ke klimatu, ve kterém by vůbec nebylo příjemné žít. Technologicky je taková změna možná a nemusí znamenat pokles komfortu, je ale potřeba společenská vůle ji uskutečnit.“

Obecně lze říci, že společnost o klimatické změně spíše nechce mluvit. Proč se to z vašeho pohledu děje?

Myslím, že ten zásadní důvod je pocit bezmoci. Když si čtete nějaké informace o klimatické změně třeba u nás na webu, tak si řeknete: S tím já nic nezmůžu. Zároveň dopady klimatické změny vyvolávají obavy. Kombinací strachu a bezmoci se člověk přirozeně vyhýbá, zejména pokud mu nikdo neukazuje představitelné řešení a nedokáže odpovědět na otázku, co má dělat. Dalším důvodem je, že klimatická změna je pro nás těžko představitelná. Největší procesy jsou vzdáleny v prostoru i čase, takže není jednoduché pochopit, že se nás to vlastně také týká. Navíc neexistuje jedno jednoduché řešení.

Jak se tedy postavit k takto rozsáhlému problému? Co je v tomto případě úlohou měst?

Klimatická změna je tak velké téma, že si ho potřebujeme rozparcelovat a zaměřit se na konkrétní část. Město může snižovat emise na svém území zateplováním budov, osazením městských staveb solárními panely nebo zadáváním zakázek, které nebudou mít jako jediné kritérium cenu. Dále města mohou vytvářet prostředí, kde se bude dobře žít a které bude dobře odolávat extrémnímu počasí, s nímž se setkáme častěji. Zkrátka je potřeba se zaměřit na věc, která je pro nás relevantní.

Projekt Fakta o klimatu vznikl v roce 2019, přiblížil byste nám svou práci? Co

vás vedlo k tomu, zpřístupňovat data o klimatické změně online?

Nápad vznikl při studentské stávce Fridays for Future, kdy studenti upozorňovali na problémy klimatu, a protože se zabývám komunikací, obcházel jsem novináře s otázkou, jaká data o klimatu mají k dispozici a jak se chystají vysvětlit, na co studenti stávkou upozorňují. A zjistil jsem, že kromě programu stávky nemají jednotný a přehledný zdroj, odkud čerpat informace. V tu chvíli mi došlo, že dokud nebudou data dostupná, tak bude celá veřejná diskuse o klimatu založena na dojmech, emocích a nebude konstruktivní. Dali jsme tedy dohromady partu lidí z IT a datových analýz a začali jsme zpřístupňovat data o klimatu. Tvoříme i grafiky o klimatické změně, které také vysvětlujeme.

Pro koho je tedy váš web určen?

Původní cílovou skupinou byli novináři, ale určitě pomůže i učitelům, kteří hledají kvalitní zdroj pro výuku, a vlastně komukoli, kdo se zajímá o klimatickou změnu. Stránky jsou připraveny pro každého poučeného laika. Snažíme se vytvářet most mezi vědci, kteří mají data, a lidmi, již ty informace potřebují. Nyní jsme spustili i podcast s názvem 2050 a ten je určen opravdu široké veřejnosti.

Už nyní vidíme změny v krajině kolem nás. Promění se nějak naše nejbližší okolí?

Klimatická změna je proces velmi postupný, ale je viditelný. V následujících letech bude

Snažíme se vytvářet most mezi vědci, kteří mají data, a lidmi, již ty informace potřebují.

Ondráš Přibyla

Ředitel a zakladatel neziskové organizace Fakta o klimatu. Vystudoval teoretickou fyziku na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity, kde později učil o změnách klimatu.

V roce 2019 spustil projekt Fakta o klimatu, který shromažďuje a prezentuje informace o klimatu a energetice v grafikách, kterým porozumí každý člověk. V roce 2020 projekt získal Cenu za komunikaci globální změny klimatu. Tu uděluje Informační centrum OSN v Praze a Učená společnost ČR.

V loňském roce vyšla publikace Atlas klimatické změny, která slouží k pochopení základních dat o proměnách životního prostředí.

Jako lektor nenásilné komunikace vede kurzy pro veřejnost. Firmám a neziskovým organizacím pomáhá řešit konflikty a facilituje také náročné diskuse.

pokračovat umírání smrkových lesů. Jižní Morava přijde o jejich zbytky, to je nevyhnutelná záležitost. Otázka je, čím se podaří ty lesy nahradit, tedy najít druhy, které budou mít hospodářské využití a zároveň zvládnou vyšší teploty a sucha, jež v budoucnu přijdou. Vlny veder budou nejspíš častější a intenzivnější a teploty pravděpodobně přesáhnou dosavadní maxima třeba o 3 až 5 °C. Vinaře tyto teploty donutí přecházet od pěstování bílého k červenému vínu, které vyšší teploty snese. A doufám, že se Brno nedostane do situace, kdy by muselo omezit dodávky vody, jako se to stalo už mnoha městům ve světě.

Jaká je situace v České republice? Jistě máme co zlepšovat...

Průměrný Čech vypustí do ovzduší ročně 12,5 tuny emisí skleníkových plynů, to je hodně. Z toho asi jen 5 tun souvisí přímo s osobní spotřebou, s tím, jak žije. Těch zbývajících 7 tun jednotlivec neovlivní. Máme tady velký průmysl, energetika pochází z uhelných zdrojů, to jsou věci, o kterých jako jedinci nemůžeme rozhodnout. Potřebovali bychom se co nejdříve – rámcově do roku 2050 – dostat do stavu uhlíkové neutrality. Stavů, ve kterém nebudeme přidávat emise do atmosféry. Technologicky je to zvládnutelné, ale je potřeba společenská vůle.

Může tedy jednotlivý člověk něco udělat proti klimatické změně? Třeba si ukrojit něco ze svého komfortu?

Důležité pro každého člověka je začít o sobě přemýšlet jako o součásti společnosti. Společnost není jen mnoho jednotlivců, ale také instituce, firmy nebo komunity. Pojďme vytvářet společnost, která bude k žití. K tomu je potřeba řešit nejen klima, ale také třeba vzájemnou důvěru. Kdo chce dělat něco pro klima, může například hledat zeleného dodavatele elektřiny, zateplit si dům nebo dát solární panely na střechu. A pokud vás to baví, poříďte si elektromobil, ale neměla by to být věc, která bude přikazována všem. Spousta věcí, které umožňují spokojený život, skleníkové plyny neprodukuje. Vybudujme infrastrukturu pro čisté teplo a elektřinu a neplýtváme. To je zásadní.

Zdeňka Obalilová | foto: Zdeněk Kolařík

Jak udržet vodu ve městě, ptá se konference

Brno společně s Kanceláří architekta města Brna pořádá konferenci na téma modrozelené infrastruktury a adaptace na klimatickou změnu nazvanou Nenech Brno na suchu. Uskuteční se 19. října na brněnské hvězdárně. Registrace je možná na pripravbrno.cz/akce.

(gak)

Objevte neznámé Brno na podzimní autentické vycházce

Myslíte si, že znáte Brno „jako svoje boty“? Zkuste na podzim vyrazit na některou z autentických procházek, které si připravila organizace TIC Brno. Možná poznáte město zase z jiné strany. Podzimní série potrvá až do 17. listopadu, kdy vyvrcholí prohlídkou míst spojených se sametovou revolucí.

Soužití tří národností připomene procházka Češi, Němci a Židé v Brně. Skutečné příběhy středověku, soudničky, mordy a pověsti objasní vycházka za brněnskými morytáty. Na rodiny s dětmi čekají oblíbené brněnské pověsti a také výlet prvorepublikovým Brnem – kdo přijde tematicky oblečen, bude možná obdarován. Milovníci běhu a poznání se můžou těšit na pokračování letní edice běhání kolem památek. Připraveny jsou dvě trasy: kratší o délce 6 km Přes Pavillon a desetakilometrová Přes vilu Tugendhat k Cejlu. Podrobnosti najdete na gotobrno.cz.

(zob) | foto: TIC Brno

Brno podpoří vznik dalších startupů

Více než dva miliony korun rozdělí inovační agentura JIC a město Brno mezi nadějně startupy v další výzvě programu Prototypuj a ověřuj.

Do 22. října zájemci mohou své nápady hlásit na webu jic.cz/prototypuj-a-overuj a žádat o grant ve výši až 800 tisíc korun. Ti úspěšní získají od města 70 procent celkových nákladů projektu, zbývajících 30 procent si hradí sami. Granty jsou určeny pro firmy se sídlem nebo provozovnou v Jihomoravském kraji s maximálním obratem 10 milionů korun. Žádat mohou i fyzické osoby, v případě úspěchu ale musí založit firmu.

(zug)

V létě se tam dá vykoupat v rybníčku, na podzim vyrazit do okolních lesů na houby. V zimě budou lákat blízko Harusův kopec nebo běžkařské tratě u Nového Města na Moravě. Tyto možnosti nabízí nové opravené rekreační středisko Jasenka v Zubří, které vlastní brněnská městská společnost Starez-Sport. Celoroční pobyty v chatkách či hotelovém domě si mohou objednat školy, sportovní oddíly, firmy i rodiny.

(zug) | foto: Starez-Sport

Moderní dům služeb ulehčí život zrakově postiženým

Asistenční službu, poradnu, aktivační služby, sociální rehabilitaci nebo sociálně terapeutickou dílnu HapAteliér najdou od poloviny září zrakově postižení lidé v novém, bezbariérovém, nízkoenergetickém a moderně vybaveném Domě služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky. Na Chaloupkově 7 v Králově Poli ho na místě původního domu, který ve 30. letech rodina básníka Chaloupky věnovala nevidomým, vybuodovalo TyfloCentrum Brno. Stavba za téměř 50 milionů korun byla financována převážně z evropských dotací.

(mak) | foto: Marie Schmerková

Na Janouškově si zasportují žáci i veřejnost

Od června do konce srpna probíhala na ZŠ Janouškova stavba nových nafukovacích hal, které budou sloužit žákům, sportovním spolkům a klubům a také veřejnosti. Základní vnitřní plachta je z PVC světlopropustného materiálu. Na severní straně jsou vloženy dva světlopropustné pásy, které umožňují, aby se přes den v halách sportovalo bez nutnosti svícení. Tepelně izolační vlastnosti zajišťuje izolační bublinková fólie, proti povětrnostním vlivům a UV záření chrání vnější fólie. Haly mají na délku 43 metrů a na šířku 24 metrů. Slavnostně otevřeny byly 20. září.

(fpo)

Tramvaj do kampusu je o krok blíž. Končí omezení MHD i řidičů

Práce na prodloužení tramvajové trati do bohunického kampusu úspěšně pokračují, a tak se na konci září podařilo uvést do provozu dopravní uzly u zastávky Nemocnice Bohunice i současnou tramvajovou trať přes zastávku Osová. Skončila masivní dopravní omezení a do vytížené oblasti se postupně vrací městská hromadná doprava.

Tramvaje by měly vyjet na trať do kampusu na konci příštího roku, už nyní ale lidé mohou v Bohunicích vidět velké změny a posuny. Aktuálně byly na konci září zprovozněny oba významné dopravní uzly.

První z nich je současná tramvajová trať přes zastávku Osová. „Jsou zde dokončené zemní práce, položili jsme několik set metrů nových kolejí, osadili výhybku do tunelu, vystavěli betonové opěrné zdi kvůli zahloubení staré trati a nad nimi namontovali novou lávku pro pěší od polikliniky ke kotelně,“

popsala mluvčí Dopravního podniku města Brna Hana Tomašítková.

Tramvaje na linkách 6 a 8 se po čtyřměsíční výluce vrátily na své trasy, a cestující se jimi tak svezou na konečnou do Starého Lískovce. Dopravní podnik v souvislosti s omezeními v Bohunicích využil výluky a opravil koleje od Osové po zastávku Krematorium. Celkem zrekonstruoval asi kilometr tramvajové trati. Ta je díky tomu připravená na zvýšenou zátěž, která ji čeká po dokončení prodloužení k univerzitnímu kampusu.

Druhý dopravní uzel je zastávka Nemocnice Bohunice. Tam se výrazně změnilo vedení dopravy. Řidiči se nově na parkoviště fakultní nemocnice dostanou přes původní trolejbusovou točnu, do které se vjíždí od podjezdu pod obchodním centrem Campus Square.

První cestující tudy projedou koncem roku 2022

Už na přelomu srpna a září byly do provozu uvedeny některé části stavby, které bylo možné dokončit v předstihu a ulehčit tak

lidem cestování. Do oblasti se sjíždí nejen studenti blízké Masarykovy univerzity, ale také zdejší obyvatelé, pacienti bohunické nemocnice nebo zaměstnanci okolních firem.

Dříve se například otevřela ulice Jihlavská, pod kterou skončily práce na tunelu, a bylo tak možné demontovat provizorní most. Lidé si také mohli zkrátit cestu a vyhnout se staveništi díky otevření chodníků na ulici U Penzionu.

Kromě cestujících městskou hromadnou dopravou se ulevilo i řidičům. Ty čekají už jen krátkodobé lokální uzavírky či omezení. Práce se přesunou zejména do vnitřních částí tunelu.

Rok 2022 bude rokem dokončování stavby a technických náležitostí, úprav okolního terénu, ožívování technologií a zkušebního provozu. První cestující by do kampusu měli projet tunelem dlouhým 619 metrů na konci příštího roku.

Stavba začala na podzim 2019. Strategický projekt vyjde přibližně na 1,8 miliardy korun, větší část ale pokryje dotace. „Jedná se o stavbu, která z pohledu MHD nemá v novodobých dějinách Brna obdoby. Projekt je unikátní nejen z hlediska rozsahu a charakteru, ale i objemem finančních prostředků získaných z dotačních titulů,“ řekl už dříve generální ředitel Dopravního podniku města Brna Miloš Havránek. Cílem stavby je zvýšení kapacity městské hromadné dopravy, která do lokality vozí desítky tisíc lidí denně.

Anna Dudková | foto: Zdeněk Kolařík

Zajímavá čísla k tunelu
912 m je délka tramvajové trati.
609 m má tunel.
300 dělníků na stavbě v současnosti pracuje.
40 000 m³ betonu použije zhotovitel na stavbě tunelu.
135 000 tun zeminy je nutné z tunelu vytěžit.

1. sochou pro tramvajovou trať, kterou požehnal brněnský biskup Vojtěch Cikrle, je socha sv. Barbory umístěná u severního portálu tunelu.

Kutilové, hráči i vizionáři se inspirují na Brno Creative Days

Prototyp, Brno Maker Faire a Game Access. Tři akce, které spojuje kreativita a nový přístup ke světu, se odehrají v říjnu na brněnském výstavišti.

Všichni, koho zajímají moderní technologie, koho baví tvořit nebo i jen sledovat, co a jak tvoří ostatní, by měli zbystřit. 22. října startuje první ročník Brno Creative Days, které pod sebe zahrnou tři již existující a lidem známé akce – Prototyp, událost zaměřenou na tvůrce propojující vědu, umění a technologie, Game Access, který si nenechá ujít žádný vývojář ani fanoušek videoher, a festival inovátorů, vynálezců i kutilů Brno Maker Faire.

Páteční zahájení se ponese ve velkém stylu a organizátoři lákají veřejnost na hudební program i módní performanci, která reflektuje představy o budoucnosti a při níž návrháři využívají moderní technologie.

Hala G2 bude poté o víkendu 23. a 24. října patřit hernímu průmyslu. Na příchozí čekají přednášky a debaty, v herní zóně si vyzkouší nejnovější edice i retro klasiky včetně arkádových automatů.

Propojit umění, vědu a technologie a vytvořit prostor pro jejich netradiční prezentaci – to je cíl festivalu Prototyp, který v tytéž dny obsadí pavilon XY. Součástí akce jsou i přednášky a workshopy nebo umělecká výstava.

Pavilon A se stane mekkou makerů. „Maker je inovátor, vynálezce, kutil, designér i nadšenec. Každý, kdo se nespokojí s dostupnými věcmi a službami, vytváří si nové, ale zároveň si je nenechává pro sebe – sdílí je s ostatními. Je to zkratka kutil 21. století,“ vysvětlují organizátoři, pro koho je událost určena. ■

Radka Loukotová | foto: Michal Bernátek

Úsek cyklostezky z Brna do Kuřimi, který vede od silnice 3. třídy směřující na Rozdrojovice přes přírodní park Baba až do Jinačovic, se v srpnu začal budovat. První cyklisté by tudy měli projet v říjnu 2022.

V říjnu je na www.kjm.cz možné vyplnit anketu, která pomůže Knihovně Jiřího Mahena v Brně zlepšit její služby. Je určena především těm, kteří nyní nejsou v knihovně registrováni nebo ji nikdy nenavštívili.

Smíšený komorní sbor Musica da camera Brno pořádá 3. listopadu v Besedním domě koncert, kde uvede díla Dady Klementové, Martina Jakubička a Jana Šimíčka za klavírního doprovodu autorů.

Brňané sobě! Lidé se skládají na nové varhany

Příspěť na nové varhany pro Janáčkovo kulturní centrum, ba dokonce si adoptovat některou z jejich píšťal mohou lidé ve veřejné sbírce.

Město zřídilo transparentní účet číslo 5200247/0100 a všechny prostředky, které na něm shromáždí, využije na nákup varhan v plánovaném novém koncertním sále pro Filharmonii Brno. Na podobu nástroje samotného připravuje mezinárodní soutěž. Půjde o první nové koncertní varhany v republice po zhruba sto letech. Více informací čtěte na www.varhanyprobrno.cz. ■

(ral)

Co s volným časem? Napoví dobrovolnické centrum

Regionální dobrovolnické centrum Jihomoravského kraje pořádá 13. října od 15 hodin na Bratislavské 26 informační setkání u kávy nebo čaje pro seniorky a seniory, kteří by se rádi ve svém volném čase věnovali dobrovolnictví. Jedná se o činnosti, jako je třeba čtení pohádek nebo doučování. V dobrovolnickém centru se mimo to konají i různé přednášky, besedy, prezentace, výstavy nebo filmové projekce. 21. října od 15 hodin se například chystá promítání filmu Příběh cesty kolem světa. Bližší informace najdete na webu www.dc67.cz. ■

(java)

V Zoo Brno se na jaře příštího roku pustí do výstavby nového zázemí šimpanzů, protože to současné už neodpovídá aktuálním požadavkům na chov. V září nynější nechovnou skupinu šimpanzů převezli do Zoo Hodonín a hledají novou, chovnou.

Skleníky jsou vybaveny technologiemi podporujícími udržitelnost a ekologii, jako je částečně zelená střecha, ohřev vody pomocí sluneční energie nebo sběr dešťové vody k zalévání a splachování.

V LUSKu pokvete řemeslo, zahradničení i chovatelství

Zhruba 70 let sloužily dospělým i dětem dva samostatné skleníky v zahradě Střediska volného času Lužánky na Lidické. Nyní prošly rekonstrukcí a vznikl tak propojený prostor LUSK s polytechnickými a přírodovědnými dílnami, kde se děti i dospělí mohou věnovat péči o květiny a zvířata, pracovat v řemeslných kroužcích, kroužcích 3D tisku a podobně. K využití budou také otevřené dílny pro kutily s vlastními projekty. Více se dozvíte na webu www.luzanky.cz.

(mak) | foto: SVČ Lužánky

Podcasty poradí, jak pečovat o seniory i o sebe

Starají se o své děti i rodiče a k tomu chodí do práce. „Sendvičová“ generace. Usnadnit jí život může adresář pomáhajících organizací a tipy na webu www.sendvicovagenerace.cz. Nově jsou tu k poslechu i podcasty s odborníky o pobytových službách, příspěvku na péči, vztazích či péči o sebe.

(zug)

Mezinárodní den architektury oslaví týden akcí

Cesty, tratě, lávky – zkrátka veškeré spojnice. To je téma letošního ročníku česko-slovenského festivalu Den architektury, který se koná od 1. do 7. října. V Brně tvoří gros programu komentované procházky, zaměřující se jak na specifická místa (například první brněnské sídliště Juliánov, velodrom či přehrada), tak na určité fenomény či otázky – grafická designérka Veronika Rút Fullerová třeba ukáže, jak v centru města působí vizuální smog. Kromě toho se chystají filmové projekce (ve Scale, Artu nebo na fakultě architektury) či prohlídky běžně nepřístupných prostor v rámci festivalové linky Hurá dovnitř. Více na www.denarchitektury.cz.

(ral)

Hnědé popelnice už lidé naplnili 500 tunami bioodpadu

Jak jde Brňanům třídění bioodpadu? „Zatím jsou výsledky nad očekávání dobré,“ shrnuje mluvčí městské společnosti SAKO Brno Michal Kačírek. Přesto se zhruba 5 % popelnic do kompostárny vůbec nedostane. Převažuje v nich totiž to, co do nich nepatří.

Jablko k snídani, brambory k obědu, rajčata k večeři – běžný ovocno-zeleninový jídelníček v mnoha domácnostech. „Mám tři malé děti, spotřeba ovoce a zeleniny velká, loupu a krájím pořád něco. Skoro denně naplním 3litrový kyblík,“ potvrzuje Brňanka Michaela Pallová, která bioodpad třídí už asi čtyři roky. Zatímco dřív ho nosila na kompost na kamarádčinu zahrádku, od konce dubna má k dispozici městské popelnice.

„Hnědý kontejner máme u vedlejšího domu, kde třídíme do žlutého a modrého,“ potvrzuje další obyvatelka Andrea Fojtíková. „Mám ale malinko problém. Zatím nevím, v čem bioodpad schraňovat tak, abych to pak mohla celé vyhodit – jako když do žlutého kontejneru přinesu plasty v plastovém pytli. Jak na něco přijdeme, začneme živit hnědou popelnicí sypaným čajem a lógreem. Další vhodné zbytky potravin u nás totiž recyklují morčata,“ dodává.

Plastové ani papírové tašky se do hnědého kontejneru opravdu vyhodit nedají. Je určený výhradně pro rostlinný odpad. Nepatří tam tedy žádné zbytky živočišné (maso, kosti, kůže, mléčné výrobky) ani oleje, v žádném případě pak jiné typy odpadu jako sklo, plechovky, nebo dokonce stavební suť.

„Menší znečištění se dá vyřešit dotříděním při vývozu nebo po výsypu v kompostárně. Svoz to ale prodražuje. Zhruba 5 % nádob do kompostárny odvézt vůbec nelze, protože v nich nevhodný odpad převažuje,“ popsal Michal Kačírek. Čím více bioodpadu ale lidé vytrídí, tím více kvalitního kompostu vznikne – a pomůže pak třeba brněnské zeleni. Navíc tak ubyde obsahu v černých popelnicích, jejichž svoz tak bude levnější.

Radka Loukotová

po 4. 10. | 19.00 hod.
Komorní hudební večer v Divadle Reduta
V novém pořadu Mahenova Reduta se v podání členů činoherního souboru zachvějí teskné struny básní Jiřího Mahena v soudobém provedení.
www.ndb.cz

so 9. 10. | 18.00 hod.
Peter Grimes míří na jeviště Janáčkovy divadla
Opera britského skladatele Benjamin Brittena se vrací do Brna po 75 letech. V titulní roli vystoupí Jana Šrejma Kačírková a Joachim Bäckström.
www.ndb.cz

so 9. 10. | 19.00 hod.
Novinkou Městského divadla je inscenace První rande
Co se může stát na prvním rande naslepo, se dozvíte v muzikálové komedii, která měla premiéru před 7 lety na Broadwayi.
www.mdb.cz

13.–17. 10.
Máme na to
To je téma 16. ročníku Mezinárodního festivalu krátkých filmů Brno16. Promítat se bude v Kině Art na Cihlářské a v No Artu na Radnické 4.
www.brno16.cz

so 16. 10. | 15.00 hod.
Rytíři nebes
Sobotní vernisáží začne výstava o 310. československé peruti RAF v Muzeu českého, slovenského a rusínského exilu 20. století a Muzeu RAF Brno na Štefánikově 22.
www.royalairforce.cz

do 17. 10.
V Moravské zemské knihovně se koná výstava o Rudolfovi Pečmanovi
Ten patřil mezi představitele české muzikologie spjaté s Brnem. Výstava Oči Brna ukazují různé stránky jeho bohaté činnosti.
www.mzk.cz

18. 10. – 28. 11.
Hrůzostrašné legendy ožívají v letohrádku Mitrovských
Výstava zachycuje proslulé bytosti evropské historie od středověku až po 20. století. Uvidíte Draculovu hrobku a další.
www.letohradekbrno.cz

1.–29. 10.
Příští stanice: Brno, nové hlavní nádraží
Tak se jmenuje výstava v Křížové chodbě Nové radnice. Přijďte si prohlédnout vítězný návrh nizozemského ateliéru Benthem Crouwel Architects.
www.kambrno.cz

so 23. 10. | 19.00 hod.
Muzikál Jana Eyrová uvede Městské divadlo v české premiéře
Autorem hudby a písňových textů je americký skladatel Paul Gordon a libreto napsal anglický dramatik John Caird.
www.mdb.cz

so 23. 10. | 13–16 hod.
Monumentální dětská dílna pod vedením Libora Veselého
Nechte své ratolesti, ať si zkusí, jaké to je malovat na skutečně velkém formátu. Rezervace na edukace@dum-umeni.cz.
www.dum-umeni.cz

ne 24. 10. | 19.30 hod.
Koncert Camille Bertault v Divadle Husa na provázku
V rámci festivalu JazzFestBrno vystoupí francouzská zpěvačka Camille Bertault, která zpívá stejně přirozeně, jako dýchá.
www.provazek.cz

3.–4. 11.
Mendelovy dny nabídnou diskuse, prezentace a kulturní pořady
Letošní téma je Mendel a ti druzí. Přednášky a doprovodný program představí osobnosti, které byly svým přínosem pro Mendela klíčové nebo jím byly inspirovány.
www.mendelovydney.cz

Moravský podzim hříbí mnoha hudebními barvami

Stému výročí narození skladatele Jana Nováka, minimalismu i Arménii se od 1. do 17. října věnuje 51. ročník mezinárodního hudebního festivalu Moravský podzim. Dílo Jana Nováka, skladatele spjatého s Brnem, akcentuje Filharmonie Brno soustavně a novákovská nit se potáhne i celým programem festivalu – od zahajovacího koncertu až po divadelní inscenaci Kočár do Vídně, kde živě zazní Novákova hudba ke stejnojmennému filmu. Více na www.moravsky-podzim.cz.

(mak) | foto: Pražské jaro

Umělci s handicapem odehrají pohádky i komedie

Po vynucené dvouleté odmlce se na pódium Divadla Barka vrací festival integrované tvorby Fest In. Vedle osvědčených kusů jako Káta a Bajaja s Divadlem Aldente a herci s Downovým syndromem nebo černé psychokomedie Kurz negativního myšlení s vozíčkáři jsou na programu i premiéry – například hudební komedie Tenor na roztrhání divadélka Fortel s nevidomými herci. Benefiční festival se koná od 16. do 24. října, vše najdete na www.divadlobarka.cz/festin.

(ral) | foto: archiv Divadla Barka

Velké bílé balety budou až příště. Je tu Dance Brno

Celý týden baletu a tance čeká na Brňany od 18. do 23. října. Národní divadlo Brno hostí festival českého profesionálního baletu Dance Brno. Dramaturgie se věnuje původním tanečním představením a soudobým choreografiím. Během šesti dní zhlédnete třeba adaptaci románu Kena Kesseyho Vyhodme ho z kola ven v podání baletu Divadla J. K. Tyla v Plzni. Pražské Národní divadlo uvede triptych Forsythe / Clug / McGregor. Festival zakončí Dáma s kaméliemi (na snímku).

(zob) | foto: Národní divadlo Brno

STAVEBNÍ SPOŘENÍ S UZAVŘENÍM SMLOUVY ZDARMA

Brno-střed, Zámečnická 1

Pavel Slaný
tel.: +420 604 506 320
e-mail: pslany@obchod.rsts.cz

Ing. Eva Zádrapová
tel.: +420 739 095 827
e-mail: ezadrapova@obchod.rsts.cz

Zdeňka Vraňanová
tel.: +420 774 231 083
e-mail: zvrananova@obchod.rsts.cz

Veškeré informace a podmínky najdete na našich webových stránkách rsts.cz

Raiffeisen
STAVEBNÍ SPOŘITELNA

rsts.cz

EDEN.CZ

Brněnský výrobce nábytku

KUCHYNĚ NA MÍRU

VESTAVĚNÉ SKŘÍNĚ

NÁBYTEK NA MÍRU

T: 777 765 403
E: kuchyne@eden.cz

www.eden.cz

ul. Rohlenka 260
664 51 Jiříkovice

40 %
sleva na
kuchyně

RZ12035903

140
Hudební divadlo
Karlín
Buli jsme a budem!

scénář
SAGVAN TOFI

MUZIKÁL S PÍSNĚMI
KARLA GOTTA

www.hdk.cz

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

Generální partner muzikálu

AGROFERT

Partner muzikálu

SIGMA

RZ10146601

RZ10155601

Předpovídáme cenovou níži.

Internet se slevou napořád!

Nordic internet N+ je stabilní,
bez závazků a bez limitů.

Nordic telecom

Prékvapivá volnost

**ČASOVĚ
OMEZENÁ
AKCE**

Akce platí do 31. 10. 2021. Více na www.nordictelecom.cz

CZECH SPRING

České jaro rozkvetne v Dubaji. Představí Mendela i špičkové technologie

Poprvé během své existence zamíří Všeobecná světová výstava Expo do arabské země, konkrétně do Spojených arabských emirátů. Hlavním tématem aktuálního ročníku bude spojování myšlenek, vytváření budoucnosti, dílčími tématy pak udržitelnost, mobilita a příležitost. V příštích šesti měsících se v Dubaji představí okolo 200 zemí, nadnárodních společností, vzdělávacích institucí a nevládních organizací. Svě slovo tam bude mít v březnu příštího roku i Brno.

Všeobecná světová výstava Expo letos poprvé zamíří do tzv. MENA & SA regionu, což je označení pro oblast na Středním východě, v Africe a jižní Asii, a také je poprvé hostitelem arabská země. Původně se mělo dubajské Expo konat v roce 2020, tento plán ovšem překazila pandemie koronaviru. Přesunulo se proto na přelom roku 2021 a 2022 – výstava začala 1. října a potrvá do 31. března. Spojené arabské emiráty byly jedním ze čtyř států, které se ucházely o pořadatelství v roce 2020. Dalším zájemcem byla Brazílie, konkrétně pak Sao Paulo, či turecká Smyrna (známá také jako Izmir). Dubaj pak v posledním kole hlasování porazila dalšího adepta, ruský Jekatěrinburg.

Na světové výstavě se prezentuje průmysl a kultura jednotlivých zemí. Jejím oficiálním pořadatelem je Mezinárodní úřad pro výstavnictví, který byl založen v roce 1928. Od roku 2000, kdy se událost konala v německém Hannoveru, je oficiálně užíván název Expo. Světová výstava se koná každých pět let a trvá šest měsíců. Naposledy se uskutečnila v roce 2015 v Miláně.

Areál Expo v Dubaji má plochu 438 hektarů a nachází se mezi Dubají a Abú Dhabí. Jeho hlavním tématem bude Connecting Minds, Creating the Future s podtématy Sustainability, Mobility and Opportunity, tedy spojování myšlenek, vytváření budoucnosti, udržitelnost, mobilita a příležitost.

Každý z návštěvníků dubajského Expo bude moci navštívit celkem čtyři typy pavilonů. Jsou mezi nimi speciální pavilony, které

spravuje samotný pořadatel a obsahují různé výukové výstavy, dále pavilony pro organizace, které zde prezentují svoji práci. V pavilonech partnerů se představí soukromé společnosti. Nejoblíbenější jsou pak národní pavilony, které zde má každý stát, který se světové výstavě účastní. Česká republika tedy nebude výjimkou, důležitou stopu zde navíc zanechá i město Brno.

V národním pavilonu vyrábějí vodu ze vzduchu

Český pavilon najdou zájemci v zóně tzv. Sustainability, tedy udržitelnosti. Ta je důležitou inspirací nejen samotného vzhledu pavilonu, ale také koncepce výstavy České jaro. Národní pavilon na Expo navrhli mladí čeští architekti společnosti Formosa AA, kteří zároveň působí jako doktorandi Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze. Odbornou komisí, v níž zasedla například architektka Eva Jiřičná, David Vávra a mnozí další a která posuzovala návrhy na vzhled českého pavilonu, oslovil vítězný projekt svým originálním pojetím organické struktury obrůstající kvadratické linie výstavního prostoru.

Technologii, která je jádrem národní expozice, představuje systém S.A.W.E.R. Dokáže vyrábět vodu ze vzduchu s využitím solární energie a kultivovat poušť pomocí podpovrchových kultur. Vyvinuli ho vědci Akademie věd ČR a ČVUT. Podstatou systému je tedy jakási transformace, během níž je proměňován vzduch ve vodu a suchá

poušť v kvetoucí zahradu. Struktura prochází celým pavilonem a slouží zároveň i jako dekorace.

„Potrubí, které v exteriéru tvoří mrak, přechází do interiéru, kde se prolíná s dalšími technologickými rozvody, jež jsou ve většině ponechány jako pohledové. Důraz je přitom kladen především na součásti kultivačního systému, které jsou umístěny v přímé vazbě na těžiště pavilonu. Přiznání technologie je v pavilonu povýšeno na její vystavení,“ popisuje web zaměřený na českou účast v Dubaji www.czexpo.com.

Plastika nazývaná jako mrak vytvoří průčelí budovy a celým objektem prorůstají její větve. „Celková myšlenka je taková stínící struktura. Když se otevře Expo, budou tady dlouhé fronty a lidé budou čekat na přímém slunci. Zjistili jsme, že rozdíl teploty pod konstrukcí a mimo ni je 10–15 stupňů,“ popsal funkci a záměr plastiky pro Radiožurnál její autor Jan Dostál.

Díky využití systému S.A.W.E.R. a jeho principů dominuje pavilonu také fontána. Interiér stavby tak bude částečně chlazen studenou vodou vyrobenou ze vzduchu, botanická část systému pak před pavilonem ukáže, jak lze vyprahlou pouštní krajinu postupně měnit v úrodnou půdu.

Rotační výstava: svět pod mikroskopem i vesmír

Přestože už architektonické řešení národního pavilonu vyzývá ke zhlédnutí, nelze opomenout další součást výstavy – expozice. →

Věda a technika jede!

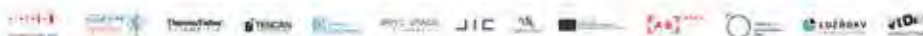

MICRO
MACRO
TOUR

VIDA! science centrum
4. 10. 2021

EXPO MODUL

Navštivte kopii exponátu ze světové výstavy EXPO v Dubaji.

Ty se dělí do dvou skupin, a to na stálou expozici a tzv. rotační, které se během šesti měsíců budou střídat po dvou až třech týdnech. Národní expozici České republiky tvoří 17 jedinečných exponátů. Základem je samozřejmě systém S.A.W.E.R., navazuje na něj exponát Golden Rain (na snímku na straně 19) vyrobený z kovových vláken a skla, který propojuje tradiční sklářskou výrobu s moderními technologiemi. Nechybí ani exponáty upozorňující na 3D tisk, technologii výroby a skladování elektrické energie či odkaz na památky již zaniklých civilizací, před kterými se člověk v obdivu a s mrazením v zádech sklání a které ho současně varují před sebezničením. Tyto památky reprezentuje pětmetrová socha Victoria Robotorum Jaroslava Róny vytvořená z jednoho kusu žuly. Další exponáty najdete na www.czexpo.com/stala-expozice.

Z pohledu Brna nabídnou možná zajímavější podívanou rotační expozice, střídající se na ploše 100 m². Brno se bude podílet rovnou na dvou expozicích, a to v samém závěru světové výstavy v Dubaji.

V termínu od 1. do 15. března 2022 město podpoří výstavu Mendel Primacy, která je součástí tematické expozice Mystery of Knowledge. „Hlavním záměrem je informovat návštěvníky o výročí 200 let od narození zakladatele genetiky G. J. Mendela a pozvat je oslavit toto výročí do Mendelova působiště a místa vzniku objevů v genetice – do Brna, kde budou v červenci 2022 vrcholit velké oslavy. Návštěvníci poznají, že město

Brno bylo centrem vědy a vzdělanosti nejen v minulosti, ale je jím také v současnosti, kdy zde sídlí a působí řada univerzit, vědecko-technických parků a světově významných technologických firem,“ popisuje expozici její realizátor Petr Petkovský. Zámecce expozic provede motiv vláken DNA, speciální průchozí 3D Fiber Wall, projekce i autentické předměty ze života vědce.

Odkaz na G. J. Mendela vystřídá od 16. do 31. března 2022 společná expozice města Brna a Jihomoravského kraje nazvaná Micro & Macro. „Rotační výstava chce ukázat nejen město Brno, ale celý region jako místo unikátního propojení elektronové mikroskopie a také, pro mnohé možná překvapivě, vesmírného průmyslu,“ uvedl František Kubeš, vedoucí Odboru strategického rozvoje a spolupráce Magistrátu města Brna, který na expozici spolupracuje.

Přímo v Dubaji se představí partneři z daných oborů – konkrétně půjde o Thermo Fisher Scientific, TESCAN, Delong Instruments a dále SAB Aerospace, World from Space a G.L. Electronic. Poslední tři uvedené společnosti jsou součástí Brno Space Cluster a partnerství na Expo tak realizují společně.

Brněnští architekti Chybyk+Kristof ve spolupráci s multimediálními architekty Visualove vytvořili návrh exponátu, do něhož bude možné z obou stran vstoupit a zhlédnout projekci zaměřenou na příklady využití elektronové mikroskopie a vesmírného průmyslu. Součástí instalace budou obrazovky určené pro pořady z oblasti micro a macro technologií a pro představení zmíněných partnerů. Vzhledem k tomu, že cesta do Dubaje není pro každého, připravilo město a kraj tzv. Micro Macro Tour. Od října 2021 do konce března 2022 bude po Brně a Jihomoravském kraji putovat zmenšenina dubajského Expo modulu. Spolu s ním přiveze VIDA! science centrum, Hvězdárna a planetárium Brno, FabLab a Středisko volného času Lužánky hravý vzdělávací program nazvaný Věda a technika jede! Cílem je mladé lidi, jejich rodiče i pedagogy motivovat k zájmu o přírodní a technické vědy a digitální technologie a seznámit veřejnost s tím, co prezentuje město a kraj na světové výstavě. Od 4. října bude možné Expo modul navštívit ve VIDA! science centru, jeho další lokace v regionu jsou dostupné na vedaatechnikajede.cz.

Kateřina Gardoňová | vizualizace
na straně 16 a 19: KGK Expo 2020

Důležité odkazy:

www.expo2020dubai.com – oficiální web
www.czexpo.com – info o Expo v češtině
www.micromacro.cz – Micro Macro Tour po Brně a Jihomoravském kraji
www.vedaatechnikajede.cz – vědecko-technická show Věda a technika jede!

V době konání Expo 2020 se v národním pavilonu uskuteční řada doprovodných akcí. Například 28. října se odehraje světová premiéra pantomimy Robot Radius a 21. března se chystá Národní den plný loutek, folklorních tanců, české cukrařiny, s workshopem s robotem Floexem, zakončený multimediální show iMucha a mnoho dalšího.

EKO FILM 47. MEZINÁRODNÍ FILMOVÝ FESTIVAL
20. – 23. 10. 2021, BRNO

ADRESA: ZEMĚ

www.ekofilm.cz #ekofilm

PŮBODATEL: Ministerstvo životního prostředí
ORGANIZÁTOR: KEY, MUNI, MUHL FSS, EKO

HLAVNÍ PARTNER: SAKO
HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER: Česká televize
FINANČNÍ PODPORA: V * * * * *

ZÁŠTÍTĚ: Jihomoravský kraj, Brno-střed, Magistrát města Brna

Pomozte, aby se děti v nemocnicích zase smály. Má to smysl! Vážně.

Darujte smích: 20 20 20 20 20 / 0600
www.zdravotniklaun.cz

ZDRAVOTNÍ KLAUN

Teplárnám Brno ušetří slunce náklady i emise

S pomocí slunečních paprsků sníží Teplárny Brno při výrobě tepla a teplé užitkové vody náklady i emise oxidu uhličitého. Aby mohly vyrábět elektřinu pro vlastní spotřebu z obnovitelných zdrojů, plánují instalovat fotovoltaické panely na střeších svých kotelen nebo výměňkových stanic. První vlašťovkou se stala plynová kotelna ve Slatině, která nyní zásobuje teplem a teplou vodou kromě obchodního centra také takřka tři sta domácností.

Brno se jako signatář Paktu starostů a primátorů zavázalo snížit do roku 2030 emise CO₂ nejméně o 40 procent a zvýšit odolnost vůči lokálním dopadům klimatických změn, jako je dlouhotrvající sucho, extrémní vedra či přívalové deště. „Vítám, že městské firmy jako Teplárny Brno přicházejí s řadou aktivit, což dokazuje, že Brno stejně jako v mnoha jiných oblastech nejenže nezaspalo, ale že bude ostatním městům vzorem pro využití obnovitelných zdrojů energie,“ ocenila primátorka Markéta Vaňková.

Podle propočtů každá MWh vyrobená z fotovoltaických elektráren přispěje snížením 1,17 t oxidu uhličitého oproti výrobě z fosilních paliv. Nároky na instalaci solárních panelů splňuje celkem 64 plynových kotelen a 55 výměňkových stanic Tepláren Brno, které mají dostateč-

nou nosnost střešní konstrukce a nejsou zastíněny okolními budovami ani zelení. Instalace FVE v tomto rozsahu představuje roční pokles emisí CO₂ o více než 700 tun ročně.

EKOotelna ve Slatině je první

„EKOotelnu ve Slatině jsme odstartovali projekt vyššího využívání obnovitelných zdrojů pro výrobu tepla i elektřiny s cílem snížit náklady na výrobu tepla, což na každé takové kotelně může být až pět procent,“ uvedl generální ředitel TB Petr Fajmon.

Na střechu objektu na jihomoravském náměstí bylo instalováno 79 kusů fotovoltaických monokrystalických panelů s celkovým výkonem 29,23 kWp. Elektrárnu doplňuje bateriové úložiště o kapacitě 30,7 kWh. „Baterie je

nabíjena z fotovoltaické elektrárny a elektřinu budeme využívat na zajištění provozu technologie v kotelně. Přebytky jsou dále spotřebovány v čerpadle, které vyrábí teplou vodu a je napojeno do systému zásobování bytových objektů,“ přiblížil provozní ředitel Tepláren Brno Martin Šroubek. „Ročně tak tady s fotovoltaickými panely ušetříme na provozních nákladech za elektřinu kolem 100 tisíc korun,“ upřesnil.

Díky využití kombinaci moderních technologií fotovoltaických

panelů, bateriové akumulace elektřiny a tepelného čerpadla vyrábí tato EKOtelna teplo levněji ve srovnání s kotelnou osazenou technologií kotlů spalujících výhradně zemní plyn. Část tepla se vyrábí ze slunce, a to především v létě, kdy je potřeba tepla v soustavě ve slunečných dnech kryta až z 50 procent výrobou z obnovitelných zdrojů.

Na EKOotelně najdou majitelé elektromobilů také běžnou dobíjecí stanice v nástěnném provedení, tzv. wallbox.

FILIP LEDER:

V SAKO Brno bereme ekologické výzvy vážně

Mgr. Filip Leder, předseda představenstva SAKO Brno, a.s.

Městská svozová a odpadová společnost SAKO Brno je jedním z významných signatářů memoranda, zavazujícího naše město snížit do roku 2030 emise CO₂ nejméně o 40 %. „K memorandu jsme přistoupili už začátkem minulého roku, neboť přispívat ke snížování uhlíkové stopy v místě našeho působení považujeme za prioritu,“ říká v rozhovoru Filip Leder, předseda představenstva SAKO Brno.

I když se to nezdá, devět let, které má město na splnění cílů memoranda, je poměrně krátká doba. Co pro snižování emisí děláte nyní?

Je třeba zdůraznit, že cílem SAKO Brno není jen udržování čistoty města, ale též zajištění jeho energetické bezpečnosti a soběstačnosti. Právě z hlediska bezpečnosti je bezpodmínečně nutné, aby město i nadále provozovalo Zařízení na energetické využívání odpadu, tedy ZEVO, které nám umožňuje měnit již dále nerecyklovatelné odpady na elektřinu a teplo pro brněnské domácnosti. Mimochodem, díky ZEVO nemusíme rozvážet odpad z celého Brna na skládky a nemusíme navyšovat poplatky za komunální odpad, jako se tomu děje v obcích a městech kolem nás.

Jak konkrétně ZEVO pomáhá brněnskému ovzduší?

Kromě již zmiňovaného odklonu od skládkování ušetříme každoročně nejméně 250 tisíc tun ekvivalentních emisí CO₂ ročně. Platí jednoduchá rovnice – čím více energie vyrobíme z odpadu, tím méně fosilních zdrojů spotřebujeme. Já vím, že hodně Brňanů považuje to, že máme fungující ZEVO za už „normální“ způsob využívání odpadu, ovšem stále zdůrazňuji, uvědomme si a budme hrdí na to, že ZEVO máme. Vždyť podobná zařízení jsou v republice pouze čtyři a my jsme jediní na Mo-

ravě! Zatímco v České republice na skládce skončí každý druhý kilogram komunálního odpadu, Brno dokáže energetickým využitím odpadu a synergickým zapojením systému separace smysluplně upotřebit více jak 97 % produkce komunálního odpadu. V době, kdy dovoz plynu se v budoucnu může stát předmětem geopolitických her a ceny elektřiny atakují rekordních výšin, nabývá energetické využívání odpadu naší metropolí na důležitosti.

U elektřiny ještě chvilku zůstaňme. SAKO Brno bylo pověřeno instalovat na střechy veřejných budov fotovoltaické panely

Ano, je to tak. Projekt jsme dostali na starosti. Jeho úspěšnou realizaci považuji právě z hlediska energetické soběstačnosti a poctažmo bezpečnosti za klíčový. Ve střeších domů se skrývá obrovský a dosud nevyužitý potenciál. Ve srovnání s typickou fotovoltaickou elektrárnou postavenou na místě bývalého pole, ta naše brněnská nezabere ani metr čtvereční zeleně, orné půdy, parku. Veškeré panely, jejichž pozdější celkovou výrobu odhaduji na 43 GWh ročně, budou umístěné na střeších. Roční úsporu emisí očekáváme v hodnotě nejméně 36 tis. tun CO₂. To je také velký vklad k plnění závazků memoranda.

Jak by měl projekt městské sluneční elektrárny fungovat?

Projekt je rozvržen na pět let, tedy do konce roku 2026. V první etapě se zaměříme zejména na budovy v majetku města a městských částí, postupně zapojíme též bytové domy, firmy a zájemce z řad občanů. Jednotlivé výrobní zdroje budou spojeny do agregačního bloku, vstupujícího do distribuční soustavy jako jedna velká elektrárna, schopná dodat přetoky energie do sítě a zobchodovat je. Během následujících pěti let osadíme zhruba 500 až 600 budov, čímž se dostaneme k 40 MWp celkového výkonu, což nás dostane na pozici druhé největší fotovoltaické výroby v zemi.

Kolik korun je určeno pro tento projekt? Budete žádat i o dotace?

Zprovoznění sítě fotovoltaických panelů nebude stát město ani korunu. Projekt nebude financován z veřejných rozpočtů, nastavíme jej jako kombinaci komerčních zdrojů a využití dotací. Ve hře je také varianta zapojení veřejnosti, například formou vydávání zelených dluhopisů, jako je tomu například ve Vídni. Celkové investice na projekt odhadujeme kolem 1,2 miliardy korun, přičemž z dotací chceme pokrýt přibližně polovinu.

Jak se do projektu fotovoltaiky budou moci zapojit jednotlivé městské části?

Jako místostarosta jedné z městských částí moc dobře vím, že radnice mají svých starostí dost. Proto je nechceme zatěžovat další aktivitou a projekt městské sluneční elektrárny jim nabízíme takzvané na klíč.

V dané městské části vybereme vhodné objekty, zpracujeme studii proveditelnosti, statické posouzení, připravíme projektovou dokumentaci, stavební povolení, postaráme se o samotnou instalaci a provoz. Jednotlivé městské části to nebude zatěžovat ani personálně, natož finančně. Některé městské části se nám ozývají iniciativně samy již nyní, jiné jsme kontaktovali my a seznámili je s naším projektem a jeho výhodami.

Jak jste s projektem daleko neboli, kdy se dočkáme prvních fotovoltaických střešů?

Od jara máme vytipováno přes stovku budov o celkové rozloze více jak 120 tisíc metrů čtverečních. Do konce roku získáme desítku stavebních povolení a pevně věřím, že úspěšně dokončíme první dvě pilotní instalace. V dalším roce by jich už mělo být padesát. Historicky první částí budoucí městské fotovoltaické elektrárny bude střecha komplexu Vojtova 7/9, a pak budova Odboru pečovatelské služby v Žabovřeskách na Horové ulici. Projektovou dokumentaci detailně zpracováváme na Polikliniku Lesná, ZŠ Sirotkova a Domovy pro seniory Vychodilova a Podpěrova.

Práce na tunelu na Žabovřeské neustávají

Za čtyři měsíce lze stihnout hodně věcí. Třeba prorazit tunel, jako se to podařilo stavbařům pod Wilsonovým lesem. Srpnovým průrazem ale práce zdaleka nekončí, než tudy projedou první tramvaje, potrvá to ještě více než rok. Do tunelu bude přeložena tramvajová trať a na její původní místo se rozšíří silnice. Řidiči tu díky tomu projedou plynuleji. Stavbaři nyní pracují na vnitřních částech tunelu.

Anna Dudková | foto: Marie Schmerková

Odstřely skály začaly letos v květnu. Už v únoru jim předcházely zkušební odstřely, při nichž dělníci použili minimální množství trhavin a testovali chování horniny. V blízkých domech byla instalována čidla, která poskytovala cenná data. Ta pomáhala ověřit, že vytvořený výpočtový model odpovídá skutečnosti a nedochází k neočekávaným komplikacím.

Na portál byla v červenci umístěna socha svaté Barbory. Litinová patronka horníků váží asi 15 kilogramů a měří půl metru. Po dokončení prací plánuje Brno zasvětit svaté Barboře také kapli svatého Antonína Paduánského. Tato historická stavba, která by tak mohla být zasvěcena hned dvěma svatým, se nachází blízko tunelu.

Pomyslné světlo na konci tunelu spatřili dělníci 19. srpna, kdy se datuje průraz. Tunel měří 501 metrů, 334 metrů tvoří ražená část. Jedná se o druhý nejdelší tramvajový tunel v Brně (první bude trať do kampusu). Při odstřelech stavbaři použili přibližně 13 tun trhaviny a vyvezli 30 tisíc m³ zeminy. Hornina se po nutné úpravě vrátí zpět na Žabovřeskou, kde ji využijí k vytvoření nového parku s chodníky pod Wilsonovým lesem.

Proražením tunelu práce nekončí. Nyní je nutné dodělat vnitřní část a únikovou štolu. V nejbližší době jsou na stavbě Velkého městského okruhu Žabovřeská v plánu opěrné zdi nebo lávka pro pěší v blízkosti křižovatky s Hlinkami. První cestující se tudy svezou tramvají v roce 2023. Výstavba této části okruhu by měla být dokončena o rok později.

Foto: Zdeněk Kolařík

Peníze navíc poputují na chodníky a silnice

Markéta Vaňková
primátorka města Brna, ODS

Milé Brňanky, milí Brňané, naše město je složitý organismus, kde vše souvisí se vším. Průběžně si tak mapujeme situaci v jednotlivých městských částech a snažíme se podle možností reagovat na případné problémy.

A protože nám to sice kvůli covidu ne dobrý, ale navzdory katastrofickým scénářům přece jen lepší stav městského rozpočtu dovoluje, poputuje o 44 milionů korun více na opravy a stavební údržbu silnic a chodníků.

Roční objem peněz, které dostávají Brněnské komunikace na běžnou údržbu, tak stoupne na téměř 337 milionů. Přídavek si rozdělí devět ulic, v nichž bude možné řešit havarijný stav odvodňovacího systému v souvislosti s přívalovými dešti, zlepšit schůdnost chodníků i odstranit kaverny či výtluky na vozovkách.

Navýšení také umožní zařadit zcela nově opravu společné komunikace pro chodce a cyklisty na ulici Chodské v úseku mezi Šumavskou a Dobrovského.

Možná, že v objemu celého rozpočtu jde skoro o maličkost, především je to však potvrzení toho, že nám záleží na tom, co se děje v centru stejně jako na okraji města.

To je také důvod, proč se snažíme maximálně korektně vybalancovat rodící se územní plán. Na základě připomínek městských částí jsme odsouhlasili další změny (včetně zrušení územní rezervy na Kraví hoře pro městskou nemocnici, pro kterou budeme hledat vhodnější lokalitu) a v prosinci dojde po zapracování dalších požadavků k jeho třetímu veřejnému projednání. ■

Brala si z nás příklad i jiná města. Pavilion G2 na výstavišti jsme za vrcholící pandemie covid-19 proměnili v záložní nemocnici a pak ve velkokapacitní očkovací centrum, první v tuzemsku. Od počátku roku do konce srpna, kdy jeho provoz skončil, zde bylo podáno na 400 tisíc dávek vakcíny. Všem, kteří se na jeho bezvadném chodu podíleli, patří dík.

(mv) | foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejružnějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Jak pokračuje výstavba prodloužení tramvajové tratě z Osové do bohunického kampusu?

Před dvěma lety, přesně 14. října, jsme poklepali na základní kámen, tramvaje by tudy poprvé měly vyjet na konci příštího roku. Daný harmonogram naštěstí nenarušil ani covid, můžeme tak už nyní postupně přebírat hotové části do předčasného užívání a ulehčit cestování pěším a motoristům dřív, než zhotovitel předá stavbu jako celek.

Už od počátku září lze využívat například obnovené chodníky na Labské a vozovku v Jihlavské. Dokončený tunel pod Jihlavskou totiž umožnil demontovat všechny tři

provizorní mosty, takže funguje i navazující odvodnění ulice a její veřejné osvětlení. Chodcům jsou namísto dočasné stezky přes staveniště k dispozici také chodníky v ulici U Penzionu.

S nástupem podzimu se už cestující nemusejí bát, že se budou brodit v bahně u zastávek Osová a Nemocnice Bohunice, odkud zmizela těžká technika. Obnovit se mohla tramvajová doprava a autobusy a trolejbusy už budou napřímo projíždět ulicí Netroufalky. Také řidiči se pohodlněji dostanou z Jihlavské do ulice Kamenice, takže přístupnější je nejen kampus, ale i obchodní centrum a hlavně areál fakultní nemocnice.

Markéta Vaňková

V zimě se bude vybírat, kdo postaví Janáčkovo kulturní centrum

Tomáš Koláčný
náměstek primátorky, Píra

Milé Brňáčky, milí Brňáci, zatímco podzim krůček po krůčku ukraduje dne a vybarvuje parky do té nejpestřejší palety odstínů, radostné melodie smyčců brněnské filharmonie dávají tušit, že se chystá něco velkého.

Neskutečných 18 let uplynulo od vyhlášení mezinárodní architektonické soutěže, ve které dostal svoji podobu koncertní sál Janáčkova kulturního centra. Dlouhých 18 let, během kterých vznikala projektová dokumentace o rozsahu 6 250 stran, na jejíž povolení bylo nutné získat 267 úředních razítek.

Tým japonského mistra akustiky Yasuhisy Toyoty na konci léta dokončil práce na měření akustiky sálu, díky čemuž bude zážitek z poslechu hudby v Janáčkově kulturním centru na úrovni špičkových světových koncertních sálů. V září jsme pak s nejvýznamnějšími osobnostmi z regionu oznámili zahájení sbírky na pořízení koncertních varhan.

A v těchto dnech se konečně dlouholetý sen mění ve skutečnost. S kompletní dokumentací, potřebnými financemi (děkujeme za podporu státu i kraji) a všemi povoleními už jen musíme přes zimu vybrat zhotovitele, který Janáčkovo kulturní centrum postaví. Stavba samotná začne na jaře příštího roku a první symfonii v sále si budete moci poslechnout v létě roku 2024.

Velké věci čekají nejen milovníky kultury

Díky příznivému vývoji ekonomiky v letních měsících město dostalo od státu o miliardu

Hermeticky utěsněný model sálu Janáčkova kulturního centra se celý naplnil dusíkem kvůli dosažení odpovídající pohltivosti zvuku, aby byly maximálně simulovány podmínky skutečného sálu. Cílem měření bylo ověřit, že vypočtený tvar a použité materiály zajišťují dokonalou akustiku. Uvnitř bylo umístěno přes 1 200 figurek z extrudovaného polystyrenu, které simulovaly akustickou pohltivost posluchačů. Vizualizace: Architekti Hruša & spol., Ateliér Brno, s. r. o.

korun více, díky čemuž můžeme splnit sen tisícům Brňáků, kteří si po dvou mistrovských titulech brněnské Komety přáli novou multifunkční halu.

Největší a nejmodernější zázemí pro více než desítku sportů, kulturní či kongresové akce vyroste na brněnském výstavišti do tří let. Stavební práce už začaly, vedle haly bude totiž potřeba upravit také ulici Bauero-

vu či vybudovat novou smyčku šaliny při ulici Hlinky.

Brno je právem označováno jako nejlepší město pro život, s trochou nadsázky ho však i díky zmíněným stavbám budeme moci považovat také za město splněných snů. ■

Arena Brno bude v termínu

Robert Kerndl
náměstek primátorky, ODS

K zemi už padly sklady, betonové garáže, bývalé administrativní budovy. A demolice pokračují dál v rychlém tempu. Jinými slovy: nešlo o sliby a nemávali jsme vizualizacemi, ale plníme, co bylo řečeno. Multifunkční hala u výstaviště skutečně vyroste.

Neméně důležitým posunem vpřed je i zajištění financování její výstavby. O prázdninách nám Českomoravská záruční a rozvojová banka schválila závazný úvěrový příslib jedné miliardy korun se splatností 25 let od prvního čerpání úvěru.

Minimálně 200 milionů přispěje na základě uzavřeného memoranda Jihomoravský kraj a potvrzených – ústy ministra dopravy a průmyslu – máme 950 milionů od Národního rozvojového fondu formou možného čerpání úvěru. Teď ještě čekáme, zda obdržíme dotaci 300 milionů od Národní sportovní agentury. Platné územní rozhodnutí a stavební povolení získala Arena Brno letos v červnu. Jednadvacet objektů je nutné zbořit proto, aby se mohlo skutečně začít stavět a bylo i dost místa pro potřebnou infrastrukturu. Tak jako při každém projektu dochází k mírným posunům či přeskupením jednotlivých kroků, pracuje se ale s mimořádným nasazením a harmonogram stále platí.

Plocha by měla být uvolněná do konce ledna příštího roku. Pak se položí základy unikátní stavby, která díky smělému architektonickému řešení nabídne až 30 variant využití jak pro sportovní utkání, tak pro kulturní události nebo významné společenské akce. Termín dokončení: 2024.

Brno si to zaslouží a už se těšíme, až v nové hale přivítáme první návštěvníky. ■

Brownfield se promění v moderní policejní komplex

Róbert Čuma
radní pro oblast majetku, Piráti

V srpnu 2019 jsme schválili memorandum o vzájemné spolupráci mezi městem Brnem a Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje, jehož hlavním cílem byla revitalizace dlouhodobě chátrajícího areálu bývalých vojenských kasáren v Židenicích.

K tomu bylo nutné především scelit vlastnictví pozemků v areálu. Jsem moc rád, že se nám to po více než dvou letech podařilo a na zářijovém zastupitelstvu byl schválen prodej pozemků vlastněných městem. Stát je prostřednictvím Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje koupí od města.

Policie bude moci začít realizovat svůj záměr, což je zejména centralizace jednotlivých útvarů. Aktuálně totiž sídlí na různých místech, což není optimální ani pro policisty, ani pro občany. V novém komplexu má být umístěn například dopravní inspektorát, odbor kriminalistické techniky, hlídková služba, ale i útvary Ministerstva vnitra.

Revitalizace se účastní také architektonické soutěže o urbanistický projekt roku. Máme tedy velkou šanci, že zároveň dojde i ke kultivaci dlouhodobě zanedbané části města a nové budovy budou splňovat ekologické standardy dnešní doby.

Umístění oddělení hlídkové služby do nového sídla zkrátí dojezdovou dobu policistů ve městě, což je pro občany jistě dobrá zpráva. Bude zde sídlit také poliklinika pro složky integrovaného záchranného systému z celé Moravy.

Díky prodeji obdrží město více než 100 milionů do své kasy a Policie ČR získá zázemí, které bude odpovídat požadavkům moderní policie 21. století. ■

Krátkozrakost k chudobě?

Ivan Fencel
zastupitel, SPD

Když si přítelkyně mého syna přečetla jeden můj článek o potřebách rozvoje sektoru energetiky v České republice, zeptala se mě, co znamená termín „energetická chudoba“, na který v textu narazila.

Napřed jsem chtěl začít hovořit o optimismu, který u mladé generace převládá, že bude jen a jen lépe. Pak jsem si ale uvědomil, že jsme optimisté zřejmě všichni. Považujeme za samozřejmost např. to, že nám doma teče z kohoutku kromě studené vody i teplá. Ale takto to za určitých okolností nemusí být trvale. A budeme si za to moci sami.

Brno má svou energetickou koncepci schválenou zastupitelstvem v roce 2019. Nám v SPD se tento materiál ne zcela líbí. Vychází např. z mylných tezí o vlivu stopového množství CO₂ v atmosféře (0,04 %) na oteplování planety.

Při projednávání jsem vznesl dotaz, kde bude Brno pro své cíle, např. pro záměr podporovat elektromobilitu, brát v budoucnu energii. Na tuto otázku materiál totiž neodpovídá a vedení města zřejmě spoléhá na „moudrý“ stát a na to, že „zdroje budou“.

Letošní „kauza“ okolo výbuchů muničních skladů ve Vrběticích ukázala, že se naše země může ve strategických záležitostech snadno stát hříčkou v rukou zpravodajských služeb, a tak už tolik let odkládaný start dostavby nových jaderných bloků byl opět odložen. S ohledem na dobu, která je pro výstavbu nových zdrojů energie potřebná, se už jedná o hazard.

Proto může již v blízké budoucnosti v naší republice nastat ona zmiňovaná „energetická chudoba“. Takovou chudobu si SPD nepřeje a nepřeje ji ani vám. ■

Zlepšili jsme bydlení v téměř 550 bytech

David Aleš

zastupitel, Nezávislí zastupitelé pro Brno

Postupovat systematicky se vyplatí. Zvláště při opravě obecních bytů. Na Brně-severu jsme o tom přesvědčení a výsledky naší práce nám dávají za pravdu. Jen v Bieblově a Jurkovičově ulici jsme totiž od loňska zrekonstruovali bytová jádra v téměř 550 bytech.

Tato jádra potřebovala rekonstrukci už řadu let. Jenže dřív probíhaly opravy jen nahodile nebo pokud se jednalo o havarijní stav.

Takový postup nám ale nedával smysl. Proto jsme se rozhodli vnést do oprav řád a postupně zrekonstruovat všechna bytová jádra v obecních bytech v těchto ulicích. Jen v Bieblově ulici prošlo v uplynulých měsících opravou 288 jader. A více než 250 jader jsme letos opravili v Jurkovičově ulici.

Jejich obyvatelé tak nyní můžou využívat například zděné jádro, které nahradilo zastaralý umakart, novou kuchyň, koupelnu i toaletu. Součástí prací byla také úprava jednotlivých rozvodů a elektroinstalace nebo přeložení rozvaděčů z chodby do bytů.

Lidé navíc mohli sami ovlivnit, jak bude jejich jádro po rekonstrukci vypadat. Mohli si například zvolit, zda chtějí v koupelně vanu nebo sprchový kout.

Za rekonstrukci téměř 550 jader jsme zaplatili přibližně 100 milionů korun. Veškeré práce šly přitom přesně podle harmonogramu. Například u více než 250 jader v Jurkovičově ulici nebylo v požadovaném termínu opraveno pouze jediné – a zpoždění bylo jen jeden den. I na tom je vidět, že systematická práce má opravdu smysl. Budeme v ní proto pokračovat i nadále. V příštích letech totiž počítáme s výměnou bytových jader u zhruba 2 000 bytů. ■

Brno se rychle mění. K lepšímu

Jiří Oliva

náměstek primátorky, ČSSD

Nikdy v novodobé historii nebylo v běhu tolik zásadních staveb, které změni tvář města.

V rekordním čase stavaři prorazili tramvajový tunel na stavbě velkého městského okruhu v úseku Žabovřeská a první tramvaj by jím měla projet už v lednu roku 2023. Zároveň začala další obří stavba na tomto okruhu, a to křižovatek Dukelská a Rokytova, které už v roce 2024 zajistí plynulý průjezd až na Vinohrady.

Bývalá židenická kasárna město prodalo Policii ČR, která je přebuduje na moderní areál. Byla dokončena stavba nové tramvajové tratě na ulici Plotní, která spolu s modernizovaným autobusovým nádražím úplně změnila charakter dosud zanedbaného území. Kolem budoucího bulváru, který spojí nové nádraží s historickým centrem, už začínají růst první budovy.

Nesmíme zapomenout ani na rychle postupující stavbu další nové tramvajové tratě do kampusu. Také už brzy začne stavba multifunkční hokejové haly, která veřejnosti otevře celé, dosud nevhledné západní území areálu BVV. Součástí projektu je i zásadní přestavba ulice Bauerovy. S tím souvisí i připravovaná lanovka, která spojí kampus s budoucím terminálem MHD při křižovatce Hlinky–Lipová.

Aby toho nebylo málo, tak hned za Anthroposem se příští rok začne stavět veřejně přístupný sportovní areál, ve kterém najde zázemí hned několik sportů. Na ten budou navazovat protipovodňové stavby podél řeky, které k lepšímu promění charakter celého nábřeží Svatky.

Brno zkrátka prochází proměnou, která je posune k moderní evropské metropoli 21. století. ■

Město potřebuje novou nemocnici

Petr Hladík

1. náměstek primátorky, KDU-ČSL

V těchto dnech probíhá vypořádávání připomínek k návrhu územního plánu po druhém veřejném projednání.

Rada města Brna souhlasila s tím, aby lokalita na Kraví hoře, kde byla původně vymezena územní rezerva pro novou nemocnici, byla do třetího veřejného projednání nově vyčleněna pro zeleň.

Nyní by nová nemocnice mohla stát v Komárově, a to na křižení ulice Černovické a řeky Svitavy. V úvahu připadá také část Technologického parku. Požadavek ředitele městských nemocnic najít vhodné lokality pro nové zařízení otevřel zásadní otázku, zda je současná kapacita zdravotní péče v Brně dostatečná.

A tady si musíme říct, že nejen Brno, ale celý Jihomoravský kraj se v posledních letech potýká s enormním nárůstem požadavků na zdravotní péči. Lůžkové i personální kapacity jsou na hraně únosnosti.

Demografické predikce ukazují, že v následujících 30 letech dojde k významnému nárůstu podílu obyvatel starších 65 let. S tímto vývojem bude nevyhnutelně spojena vyšší nemocnost typická pro populaci seniorů. Bez podpory městských zařízení by se zdravotní systém fakultních nemocnic zhroutil.

Je tedy nutné o výstavbě nové nemocnice nejen přemýšlet, ale začít na ní pracovat. Brno si proto nechá zpracovat několik odborných studií. Nyní doplácí na provoz nemocnic 150 milionů korun ročně. Tyto finanční prostředky město po výstavbě nového zařízení ušetří. Předběžný výhled je, že by mohlo být hotovo do deseti let, teď jsme teprve na začátku. ■

Město bez peněz(?)

Petr Vokřál

zastupitel, Klub nezávislých zastupitelů

Hospodaření Brna za půl roku 2021 je smutná zpráva o neschopnosti vedení naplňovat závazky z rozpočtu města.

Výzvy k vedení města, aby šetřilo v běžných výdajích, jsou ignorovány. Skutečností je, že za půl roku město utratilo o 250 milionů více než v loňském roce. A primátorka vyřkla neuvěřitelný argument: město má větší příjmy, a tak se rozhodlo více utrácet. Příjmy jsou srovnatelné s rokem 2018, ale běžné výdaje o 2 miliardy vyšší.

Kdyby aspoň to utrácení bylo smysluplné a směřovalo do investic, třeba do atletické haly, na kterou – jak tvrdí vedení města – nejsou peníze. Ale pokud se rozhází za půl roku v běžných výdajích nad rámec rozpočtu třetina této investice, která by sloužila sportovcům desítky let, potom je to alarmující. Přitom primátorka slibovala, že se covidem proinvestujeme. A skutečnost? Letos se oproti loňskému roku proinvestovala polovina. Projekty nejsou připraveny. V roce 2018 se investovalo 5 miliard a letos možná 2,5. Toto trestuhodné projíždání vede k úvahám, že vedení prodá i brněnské ikony. Například Technologický park, který je vzorem vědomostní ekonomiky ve střední Evropě a navíc je schopen dlouhodobě ze svých výsledků posilovat rozpočet města v mnoha desítkách milionů. A hala pro Kometu? V roce 2018 měla stát 1,6 miliardy korun a měla se již stavět. Vinou liknavosti je v dnešních cenách odhadována na 3,5 miliardy a začátek je v nedohlednu. Jak dlouho ještě bude město schopné unést toto tragické hospodaření? Dočkáme se vůbec někdy multifunkční haly nebo koncertního sálu? A hlavně, z čeho to budoucí vedení města zaplatí?

Anketa

Co si myslí Brňané?

Skončila velká výluka na Lesnické a ulici znovu projíždějí tramvaje. Co va a brněnská MHD? Využíváte ji? V čem má před ostatními městy navrch a kde vidíte prostor pro zlepšení?

Chcete se také zapojit do anket v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

Otakar Straka

f

Celkově MHD v Brně funguje poměrně dobře, ale chtělo by to více samostatných pruhů pouze pro MHD, k čemu je jet linkou č. 84 nebo z Vínohrad a tvrdnout v kolonách... To stejné u nádraží pod viaduktem, vyčleňte tam místo pro nájezd trolejbusů, ať se neblokuje šaliny, nebo povolte průjezd pouze vozům MHD. Ale na to není odvaha, co?

martinkovakaterina

Jiná města netuším, ale chválím platební terminály. Co se mi nelíbí, jsou špinavé sedačky.

av_blanche

Počet spojů. Sadová je mladá čtvrt a s kočárky se ráno nevejdeme do autobusu. Spojte co 20 minut 🙄.

Marek Molisch

Klimatizace prosím!

Dan Willam

f

Brno má skvělou noční dopravu a je radost MHD využívat, tedy kromě šíleně nepohodlných starých sedátek ve starých šalinách, které mohou být i zdraví nebezpečné při brzdění (podobně nízká sedátka v autobusech, např. nad koly, vyvýšená, jsou jen do půlky zad a při prudkém brzdění opravdu nedoporučuju).

bubuuklaan

Rozjezdy jsou super. Ale chtělo by to velkou obnovu vozového parku tramvajů a trolejbusů + zavést více expresních linek. A taky vrátit původní předcovidové intervaly na 5 minut u tramvajů.

Ondřej Procházka

f

Brněnská MHD jezdí poměrně načas a je hrozně moc spojů! Je radost tím jezdit, pokud není 40 stupňů – v létě chybí ve většině spojů klimatizace. Mám úžasnou zkušenost s náhradními spoji – pokud se někde porouchá šalina, celkem rychle je vypraven náhradní bus. Je dobrý systém Pípní a jeď. To dlouho chybělo. Jsem rád za DPMB, systém a většinově ohleduplné řidiče.

mira_nofunny

Moc bych si přál více P+R v blízkosti všech tramvajových linek.

Za věhlas vděčí Tuřany sošce Panny Marie nalezené v trní

Soška Panny Marie Tuřanské, datovaná do období před polovinou 13. století, je přibližně 60 cm vysoká a je vyřezaná z hrušňového dřeva. Představuje sedící Pannu Marii, která chová v klíně malého Ježíše a v natažené pravé ruce svírá žezlo. Jezulátko drží v levé ruce jablko s křížkem.

Několik výročí s jedničkou na konci si letos připomenou v Tuřanech. Před 130 lety, 25. října 1891, byla dokončena stavební proměna poutního areálu kostela Zvěstování Panny Marie. Zasloužil se o ni tuřanský farář Jan Evangelista Špirk, od jehož narození uplyne 29. prosince 200 let. Inicioval také rozšíření tuřanského hřbitova, který byl založen v roce 1831, před 190 lety.

Návštěva papeže Františka na Slovensku v polovině letošního září, a zvláště mše, kterou sloužil na mariánském poutním místě v Šaštíně, nám připomněla, že jeho předchůdce Benedikt XVI. před 12 lety poctil svojí návštěvou brněnské Tuřany, významné mariánské poutní místo na Moravě, a mši odsloužil poblíž tuřanského letiště.

Legenda směřuje až k Velké Moravě

Tuřanský poutní areál s kostelem Zvěstování Panny Marie (známým také jako chrám Matky Boží v trní) vyrostl na základě barokní legendy, kterou poprvé písemně zaznamenal jezuitský vzdělanec Bohuslav Balbín v polovině 17. století, ústně a v kázáních se však tradovala mnohem dříve.

Vypráví o milostné sošce Panny Marie s Ježíškem, kterou měli na Velkou Moravu přinést Konstantin a Metoděj (dřevěná soška ve

skutečnosti pochází z období před polovinou 13. století). Po pádu Velké Moravy byla ukryta v trní, kde ji v polovině 11. století našel rolník Horák a odnesl ji do Chrlic, odkud pocházel. Soška se však opakovaně vracela na místo, kde byla nalezena.

Proto zde vznikl původně románský kostel, přestavěný za podpory kardinála Dietrichsteina v roce 1610, kdy mariánská legenda nabírala dech. Poutní procesí jsou pak doložena až z doby nedlouho po bitvě na Bílé hoře. Když kostel za třicetileté války ohrožovali Švédové (v roce 1642, kdy poprvé stanuli až u Brna, si z kostela udělali stáj, o rok později při jejich druhém útoku kostel dokonce vyhořel), byla soška Panny Marie ukryta dokonce až ve Vídeňském Novém Městě, do Tuřan se pak vrátila v roce 1649, doprovázená mohutným procesím.

Dvě věže

V 60. letech 17. století přišli do Tuřan, které byly z velké části v držení olomouckého biskupství, jezuité, postavili si zde rezidenci a kolem kostela ambit se čtyřmi kaplemi. Severně od starého kostela a ambitu pak v letech 1693–1698 vytvořil Jan Křtitel Erna raně barokní kapli svatě Anny.

Když areál přestal vyhovovat množství poutníků, byla kaple v letech 1804–1806 rozšířena do podoby dnešního barokního kostela. Starý kostel byl zbořen v roce 1810 a mariánské patrocinium přešlo na ten nový.

Renovaci kostela dokončil v letech 1888–1891 farář, tuřanský dobrodinec a později čestný občan Jan Evangelista Špirk (1821–1904). Podařilo se mu shromáždit 30 648 zlatých, za něž opatřil průčelí kostela dvěma velkými věžemi-zvonicemi spojenými s kostelem arkádou a otevřenou sloupovou galerií. Severovýchodní nároží areálu doplnila šestiboká kaple Panny Marie, později zvaná kaple padlých, na počest tuřanských obětí první světové války. V roce 1901 vyrostla v místě původního románského kostela kaple Zjevení Panny Marie v trní.

Ze Špírkovy iniciativy byl také rozšířen a zveleben tuřanský hřbitov, který jako „cholery“ vznikl při cestě do Dvorsk v roce 1831. Jedná se o nejdéle nepřetržitě fungující brněnský hřbitov. Farář Špirk zde našel v lednu 1904 místo posledního odpočinku. ■

Markéta Žáková | repro: Archiv města Brna

Chceme naučit Brňany, že se na Špilberku každý víkend něco děje

Po více než 17 letech má Muzeum města Brna, které spravuje hrad Špilberk, vilu Tugendhat, Arnoldovu vilu a Měninou bránu, nového ředitele. Stal se jím Zbyněk Šolc. O směřování jím vedené instituce jsme vedli rozhovor po měsíci od jeho nástupu do funkce.

Co jako ředitel plánujete a kdy budou vidět výsledky?

Přicházím s konceptem rozvoje brněnského muzea, který má za cíl oživit zájem o Špilberk, rozšířit možnosti vstupu do vily Tugendhat, otevřít se kreativnímu průmyslu, studentům a mladým umělcům a nabídnout jim prostory, kde by mohli uplatnit své dovednosti nebo zde například vytvořit atraktivní školní programy. Zároveň bych rád posunul muzeum na mezinárodní úroveň a ve spolupráci s některými zahraničními institucemi sem dostával úspěšné zahraniční výstavy a projekty. To vše souvisí s celkovou prezentací našeho muzea a je to společná práce celého týmu. Muzeum se za dobu své existence výrazně posunulo. Je zároveň galerií, v níž se vystavuje moderní umění, spravuje významné turistické cíle, hostí okolo 150 kulturních akcí ročně a má vlastní edukační činnost. Každá z těchto aktivit má různou setrvačnost. Muzeum má především sbírat, archivovat, nalézat a také prezentovat. To je časově neohraničený proces. Odborná činnost spojená s přípravou výstav se počítá na roky – u menší výstavy je to rok, u velkých třeba pět. Edukace je v rytmu školních roků, kulturní program má hlavní sezonu v létě.

Takže první novinky přijdou na jaře?

Mám v plánu k 1. dubnu, kdy začíná turistická sezona, dvě základní věci a obě se týkají Špilberku. Především chci otevřít klasický prohlídkový okruh hradem, který zde doposud chyběl. To je to, co turisté hledají a čeho se dožadují. S nadsázkou řečeno: chtějí vidět, kde se jedlo, kde se spalo. Není zde prakticky žádný mobiliář, takže těžko můžeme

vyprávět o životě nějakého rodu. Musíme se zaměřit spíš na vojenství, na to, co ty tři armády předělaly. Díky tomu nabídneme zážitek vidět celý hrad včetně doposud nepřístupných prostor. Součástí prohlídky bude rovněž komentář o vzniku Brna a proměnách Špilberku v jeho dějinách. Dále musíme změnit styl komunikace. Chci dosáhnout toho, aby Brňané měli zájem přijít na Špilberk několikrát za rok, aby nezůstalo to dnešní klima: Jsou tam kasematy, ty jsem viděl před 20 lety, a to stačí. Heslo Špilberk žije musíme naplnit skutečným obsahem.

Budete nějak měnit kulturní program na Špilberku?

Na kulturní část dění se chci víc zaměřit. Instituce sama produkuje vlastně pouze zářijovou akci Špilberk žije, kterou připravují naši zaměstnanci na dobrovolnické bázi, od srdíčka. Nejsme produkčně ani marketingově nastavení na to, abychom sami třeba pořádali velké koncerty. To mají dělat profesionálové v oboru, a navíc to ani není úkolem muzea. Nyní se hlavní akce kvůli počasí dělají od půlky června do půlky září, ale sezona se dá prodloužit, což bychom měli zvládnout sami. Menší víkendové aktivity, jako jsou třeba různé tematické trhy či jarmarky, je totiž možné chystat téměř celoročně. Opět se vracím k tomu, aby lidem – když přemýšlí o tom, co budou dělat o víkendu – naskočilo, že půjdou na Špilberk.

Stále se řeší dostupnost hradu, třeba i kolejovou dráhou. Je to reálné?

Doprava na Špilberk je naprosto klíčová. Pokud se sem lidé jednoduše a komfortně

Doprava na Špilberk je naprosto klíčová. Pokud se sem lidé jednoduše a komfortně nedostanou, tak je to zásadní problém. A kolejová dráha je jediným kapacitně vyhovujícím řešením.

Muzeum města Brna

O zřízení vlastního městského muzea rozhodl obecní výbor města Brna v roce 1900. Slavnostně bylo otevřeno v roce 1904 v historických prostorách dnešní Nové radnice. Poté sídlilo v tzv. městském dvoře na Šilingrově náměstí a v roce 1960 se přestěhovalo na Špilberk. Muzeum města Brna je příspěvkovou organizací města a má ve správě hrad Špilberk, vilu Tugendhat, Měninou bránu a nově také Arnoldovu vilu. Na konci loňského roku mělo muzeum 141 zaměstnanců a hospodařilo s ročním rozpočtem 115 milionů korun.

Mgr. Zbyněk Šolc

Pracoval jako manažer v soukromém a veřejném sektoru, vedl kabinet ministra dopravy a kancelář senátora, byl ředitelem barokního divadla ve Valticích a angažoval se také v komunální politice v Králově Poli. Do funkce ředitele ho k 1. srpnu 2021 jmenovala Rada města Brna na základě doporučení výběrové komise, která se většinou hlasů shodla na jeho vítězství. Ke stejnému závěru došla i komise s hlasem poradním, jejímiž čestnými členy byli i zástupci rodin Löw-Beer a Tugendhat.

nedostanou, tak je to zásadní problém. A kolejová dráha je jediným kapacitně vyhovujícím řešením. Nechci visitou lanovku, ale pozemní dráhu. Je daleko stabilnější na celoroční provoz, protože není tolik omezoována výkyvy počasí. Není ani tolik náročná na výstavbu. Je důležité, že se mi podařilo téma otevřít, žádné negativní reakce jsem nezaznamenal. Lidé to kvitují. Hodně by pomohly vizualizace, ať si každý dokáže představit, že to nebudou houpající se kabinky nad Husovou.

Trochu jiný problém s dostupností má vila Tugendhat. Dostanete se k ní, ale ne do ní. Co s tím?

Nelze to změnit ze dne na den, protože do vily se prodávají vstupenky na dva měsíce dopředu. Takto cenná budova samozřejmě nemůže být otevřená 7 dní v týdnu po celý rok, protože se musí naplánovat sanitární dny nebo údržba. Ale určitě například není důvod, aby 9 týdnů v létě byly zavřené pondělky. Dají se také vymyslet nějaké výjimečné prohlídky, třeba večerní. Tímhle směrem se chci ubírat a dostupnosti to pomůže.

Ve správě máte také Měninou bránu, která je nyní zavřená a měla by se rekonstruovat. Co potom?

Příprava stavebních prací a samotná rekonstrukce budou trvat, ale je jasné, že musíme znát budoucí koncept, aby bylo zřejmé, proč se vlastně budova opravuje. Muzeum hraček nebyl špatný nápad, ale už je asi pro tuto dobu vyčerpaný. Měniná brána je jediná dochovaná část brněnského městského opevnění, takže se přímo nabízí, abychom zde odvyprávěli příběh přestavby hradeb, jejich bourání a rozvoje města, příběh 16. až 19. století. Kromě stálé expozice o opevnění by zde měla být každý rok i nějaká nová výstava. ■

Roman Burián | foto: Zdeněk Kolařík

„Ráda městům naslouchám.“ Německá spisovatelka si nahrává Brno

Čeští autoři v Lipsku, němečtí v Brně. Na měsíc pryč od všedních starostí, načerpat novou inspiraci. Tak se dají shrnout rezidenční pobyty pořádané ve spolupráci Brna, Lipska a Moravské zemské knihovny. Naposledy přijela do Brna Heike Geissler.

Pracujete v Brně na nové knize?

Ano, promyslím ji a každý den díky tomu roste. Hodně se tu taky procházím a pořizuji si audionahrávky. Zachycuji zvuky města, třeba dopravu, různá hlášení, fontány... Ráda městům naslouchám. Je to pro mě jako deník. Když pak píšu, mám tyhle nahrávky zapnuté v pozadí a to mi pomáhá přenést se od mého stolu do jiného světa. Většina těch záznamů je jen pro mou osobní potřebu, ale v posledních letech jsem je párkrát použila pro zvuková díla, která byla i vystavena.

Je tohle váš první rezidenční pobyt?

Ne, v době, kdy mi vyšla první kniha, jsem byla na několika rezidencích. Když jsem měla děti, přestala jsem se na ně hlásit. Většina pobytů není pro rodiny uzpůsobená. Ale v roce 2017 jsem byla skoro rok v Římě, děti tam chodily do školy a školky. Teď v Brně mě rodina alespoň na týden navštívila, byli jsme ve VIDA! nebo na koupališti na Kraví hoře s dechberoucím výhledem na Brno.

Je něco dalšího, co byste doporučila třeba svým přátelům určitě nevynechat, když sem cestovali?

Hlavně bych jim určitě doporučila, aby sem jeli. Sama Brno stále poznávám, ale moc se mi líbí. Má krásné panorama a zajímavou historii. Baví mě objevovat stopy těchto historických proměn. A má neskutečně bohatou architekturu! Nejen vilu Tugendhat. Množství pozoruhodných budov je tu ohromující. ■

Radka Loukotová | foto: Adrian Sauer

Modernizace a s ní spojená ženská emancipace za první československé republiky jsou tématem výstavy Civilizovaná žena, kterou od 7. října do 30. června 2022 najdete v Místodržitelském paláci.

Platforma Terén představí 29. října v HaDivadle skupinu Gob Squad, její performativní přednášku We Are Gob Squad And So Are You a projekci krátkometrážního autorského filmu Live Long And Prosper.

Do 21. října hostí Technické muzeum komorní výstavu 3i sestávající z diplomových prací studentů a absolventů Odboru průmyslového designu Ústavu konstruování Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně.

Ekofilm připomíná, že všichni sdílíme jednu planetu

Ačkoliv je Ekofilm nejstarší evropský mezinárodní filmový festival věnovaný problematice životního prostředí, jeho téma je stále aktuálnější a naléhavější.

Už 47. ročník soutěžní přehlídky, tentokrát zaměřený na zelenou architekturu a nesoucí podtitul Adresa: Země, se v Brně uskuteční od 20. do 23. října. Dramaturgický tým vybral 25 finálových snímků z celého světa, včetně České republiky, které se utkají o vítězství v kategoriích Krásy přírody, Středoevropské filmy a Krátké filmy. Tradičně pestrý a bohatý bude také doprovodný program. ■

(mak)

Fait Gallery registruje Stana Filka

Technicky utřídit a seřadit – tedy registrovat – práce Stanislava Filka (1937–2015), představitele slovenské, respektive československé avantgardy a konceptuálního umění druhé poloviny 20. a počátku 21. století, si klade za cíl výstava příznačně nazvaná Registrace Stana Filka. Ve Fait Gallery bude možné tuto plošně i počtem vystavených děl rozsáhlou prezentaci zhlédnout od 6. října do 8. ledna 2022. Autoři výstavy se snaží zpřístupnit také biografické a filozofické pozadí Filkovy tvorby. ■

(mak)

Životní a umělecký příběh sourozenců Ulrychových, nestorů českého bigbitu, folku i world music, vypráví monografie z pera jejich přítele a dokumentaristy Jiřího Vondráka nazvaná Putovali hudci.

Stresy, nespavost, deprese? AVS přístroj Vám jistě pomůže.

„Měla jsem problémy se spánkem, nic nezabíralo a léky mi nedělaly dobře. Tak jsem si pořídila AVS přístroj. Nejprv jsem tomu nevěřila, ale stalo se! První noc jsem usnula hned a za dva týdny jsem byla z nejhorsího venku.“ *řiká Zdena Tomšů z Brna.*

Častý příběh, říká MUDr. Tereza Gabryšová a dodává: „Pro léčbu spánku je místo léků lepší AVS přístroj.“ Kromě nespavosti rychle eliminuje stres a únavu, takové to napětí, úzkosti a nedobrou pohodu, pomáhá rychle při depresích nebo zlepšuje učení. Hodně zájemců si kupuje AVS přístroj na rychlou relaxaci.

Zkoušení - nic neriskujete:

Vynikající účinky přístroje AVS si můžete vyzkoušet zdarma v Brně: **odborný garant Galaxy, Mojžírovo nám. 27.**

Výhody AVS přístroje, doporučeného lékaři:

- vyřeší nespavost, depresivní stavy, úzkosti, stres, únavu...
- má přes 40 možností využití
- působí přirozeně, bez vedlejších účinků
- dokáže nahradit i léky

Prim. MUDr. Jan Cimický, Csc.:

„V dnešní hektické době bych AVS přístroj doporučil téměř všem.“

Nasadíte si speciální brýle a sluchátka, na ovládní si zvolíte program, například „**Rychlé odstranění únavy**“ a zapnete start. Pulsující světlo z brýlí a hudba či zvuky ze sluchátek přeladí biorytmus do stavů bez únavy. AVS přístroj navozuje stavy, které jsou pro organismus přirozené, ale vlivem různé zátěže a stresu je člověk není schopný sám spontánně dosáhnout. Technologii AVS vyvinula už před 40 lety NASA a dva nositelé Nobelových cen.

Infolinka Brno: 778 035 563

Nyní k AVS přístrojům mimořádný dárek: **světelná biolampa (v ceně 1620 Kč) zdarma.**

AVS přístroje doporučuje dnes i mnoho lékařů, hlavně pro skvělou účinnost. Podle výzkumu je 98% Čechů plně spokojeno a 48% z nich navíc uvádí, že účinky ještě předčily jejich očekávání!

Přímo zde můžete objednat tištěnou brožuru o AVS metodě

a katalog výrobků pro psychickou kondici. Pošlete běžnou SMS s Vaší poštovní a emailovou adresou a slovem METROPOLITAN na tel. **778 035 563**. Obdržíte zdarma i s dárkovým CD (Relaxace a Čakry).

Při prodeji nemovitosti Vám garantuji

- lidský přístup
- profesionální přípravu nemovitosti k prodeji
- videoprohlídku zdarma
- 3D scan nemovitosti zdarma

Nabízíme okamžitý výkup

Vaší nemovitosti za nejvyšší možnou cenu!

Vyplatíme Vám až 500 000 Kč při podpisu kupní smlouvy

Kupon na odhad tržní ceny nemovitosti zdarma

- prodej nemovitosti
- pro dědické řízení
- pro majetkové vyrovnání

Platnost kuponu je do 31. 12. 2021

Neváhejte mě kontaktovat a svěřte mi svoji nemovitost k prodeji či pronájmu

Telefon: 777 729 415 • e-mail: ivana.filousova@century21.cz • www.ivanafilousova.cz

Život bez volejbalu si nedovedu představit

Plážový volejbal se ze zábavy party kamarádů na letní dovolené začíná měnit v plnohodnotný profesionální sport. Jihomoravskou metropoli v něm reprezentuje mimo jiné Anna Pospíšilová, která kromě klasického šestkového volejbalu, v němž hraje za Ostravu, také nastupuje s Michaelou Kulhánkovou za brněnský Beach & Snow Volley Team. I když má kvůli tomu pořádně nabitý kalendář, volejbal ji pořád naplňuje.

Který z obou volejbalů máte raději?

Neumím si vybrat. Právě proto hraju oba a musím říct, že je to na této nejvyšší úrovni dost náročné. Nemám vůbec žádné volno. Kdo hraje šestku, má volno v létě a naopak. A já jedu v kuse. Ale baví mě oboje, strašně moc.

Před rokem jste v rozhovoru pro idnes.cz prohlásila, že vás od české špičky beach volejbalu dělí hlavně zkušenosti. Cítíte, že právě letošní rok byl v tomto ohledu zlomový?

Byla to s Míšou naše čtvrtá společná sezona. Tento rok jsme se pohybovaly v tabulce Českého poháru kolem třetího čtvrtého místa. Zkušenosti podle mě už máme; kdybychom se ale chtěly posunout ještě výš, myslím, že by to už chtělo věnovat se tomu naplno. Bez šestkového volejbalu. Zvažuji to, ale ještě nepřišla ta správná chvíle.

Tyto sporty se v Česku pohybují na hranici profesionality. Jak to máte vy, uživatele se jen sportem?

To je taky jeden z důvodů, proč pořád váhám hrát jen beach. V šestkovém volejbalu je

normální měsíční plat, je to moje práce, kdežto v plážovém je to jinak. Většina hráček k tomu pracuje nebo studuje. Jen dva, možná tři nejlepší týmy v Česku, právě ty, které jsou nad námi, se tomu věnují naplno. A pak je to o tom, shánět co nejvíc sponzorů, mít podporu od svazu, vybudovat si ty podmínky sám.

Spolupracujete s českou volejbalovou legendou Soňou Novákovou (rozenou Dosoudilovou). Co nejdůležitějšího vás naučila?

V minulých letech to byla jediná naše trenérka, ale je taky hodně vytížená, takže s námi nemohla jezdit na turnaje a podobně. Tuto sezonu máme vlastního trenéra, Jána Namešanského z Volejbalu Brno. Se Soňou ale spolupracujeme dál, máme s ní dva tréninky týdně. Má v beachi hodně zkušeností, takže nám dává dost praktických rad. Náš trenér sportu rozumí, ale je muž, neví tolik, jak to chodí mezi ženami. To Soňa ano, ta chápe, co kdy použít, v jaké situaci co zahrát. A také mi pomohla po psychické stránce.

V létě sezona beach volejbalu, v zimě šestkový volejbal... Není v takovém tempu těžké nevyhořet?

Zatím se mi to nestalo, vždycky jsem se cítila dobře. Je to i tím, že oba sporty jsou trošku jiné. V šestkovém jsem nahrávačka,

takže když pak jdu na beach, těším se, že si dám nějaké body. Vždycky se hrozně těším na oba začátky. S postupujícím věkem je to ale horší a horší, posledních pár turnajů už cítím únavu a říkám si, že bych si nějaký odpočinek měla dát.

Chtěl jsem se vás zeptat, zda vás baví zahrát si volejbal, když třeba jedete na dovolenou, ale když vás tak poslouchám, tak už je to asi moc, že?

Mně přijde jako fakt dobrá dovolená, když letíme s Míšou na nějaký turnaj. Pak se tam často ještě pár dní zdržíme a užijeme si to jako dovolenou. To nás teď čeká v Itálii, zůstaneme tam bez ohledu na výsledek trochu déle. Ale to už si nezapinkáme, už se budu chtít jen válet na pláži.

Kdybyste nehrála volejbal, čemu byste se věnovala? Co vás baví?

Ráda ve volných chvílích kreslím, docela depresivní obrazy, nevím proč, a spíš abstraktní věci. Nejčastěji maluji akrylem na plátno, to je pro mě relax. Ale volejbal hraju od malička. Neumím si představit být bez něj.

Marek Dvořák | foto: Matouš Müller

Po prvních dvou kolech soutěže měl Handball Brno dva body a okupoval střed extraligové tabulky.

Házenkáři myslí na play-off a časem na poháry

V poslední době se házenkáři z Handball Brno zmítají na spodku tabulky. Příchod trenéra a generálního manažera Pavla Hladíka měl situaci změnit. Ačkoliv se mu to v první sezoně nepovedlo, tým se prezentoval zlepšeným výkonem. Letos hodlá Hladík cíl naplnit. „Chceme postoupit do play-off a do tří let do evropských pohárů. Jsme spokojeni s doplněním kádru, myslím, že nás čeká zajímavý a vyrovnaný ročník,“ říká. Další zápas odehrají házenkáři 2. října doma proti Frýdku.

(mad) | foto: Vojtěch Cígl

Brněnská pětadvacítka naváže na bohatou historii

Historie běžeckého závodu Brněnská pětadvacítka sahá až do roku 1967. Na tuto tradici naváže i letošní ročník, který se koná v neděli 17. října od 11 hodin. Start je na inline dráze u Olympie a kromě individuálního běhu se můžete zúčastnit i štafety. Více najdete na www.behejbrno.com/brnenska-25.

(mad)

Zbrojovka vstoupila do sezony správnou nohou

Pád do druhé ligy. Hořkost, která se brněnským fotbalovým fanouškům nepolykala vůbec snadno. Vždyť druhé největší město republiky by si jistě zasloužilo tu nejvyšší soutěž. Pokud Zbrojovka udrží tempo z letošní sezony, má určitě potenciál na to se vrátit. Po sedmi kolech má na kontě pět výher a v tabulce je výš pouze další aspirant na postup, pražská Dukla. Zbrojovka porazila také dalšího prvoligového veterána Příbram. „Nebyli jsme dnes spokojeni s výkony některých hráčů, ale je to kolektivní sport, kluci hráli jeden za druhého a dovedli utkání do vítězného konce,“ okomentoval hru hlavní trenér Richard Dostálek.

(mad)

Basketbalisté letos chtějí medaili

Loni překvapili basketbalové odborníky i fanoušky, když se probojovali mezi elitu nejvyšší domácí soutěže. Letos chce Basket Brno nabídnout ještě lepší výsledek a po více než deseti letech dovézt do jihomoravské metropole medaili.

Byla loňská sezona přelomem, nebo šlo o náhodu? Spolumajitel klubu Ctirad Nečas věří, že pravdivá je první možnost. „V minulé sezoně jsme udělali obrovský skok z podpalubí českého basketbalu na špičku. Na to chceme navázat. Věříme, že nám pomůžou jednak diváci, jednak soustředění na mládež. Spojili jsme se se Sportovní akademií mládeže Brno. Některé její týmy budou hrát pod značkou Basket Brno,“ vysvětluje.

Orientaci na mladou generaci dokládá i fakt, že z 16 hráčů „áčka“ je 8 juniorů. Podařilo se ale posílit i jádro týmu, a to zkušenými hráči. Přišly tři zahraniční posily – slovenský reprezentant Richard Körner, který už v Brně hrál, a Američané Hunter Mickelson a Rashad Madden. Nabídku z Barcelony pak odmítl talentovaný Jakub Nečas. „Vedení klubu se snaží vytvořit takové podmínky, aby se hráčům nechtělo z Brna odcházet,“ vysvětluje hlavní trenér Lubomír Růžička. „Dostal jsem takové hráče, na jaké jsem si ukázel. A třeba Madden na mě udělal v prvním týdnu tréninku ohromný dojem.“ Špičkové kluby by se neměly bát ani zahraniční konfrontace, a proto se Basket Brno připojil do nové pohárové soutěže ENBL. „Konkurence bude vysoká. Jsou zde třeba litevské týmy – a v Litvě je basketbal náboženstvím. Přesto chceme být dravou štikou této ligy, chceme se dostat do Final Four,“ říká Růžička.

A ambice v lize? Medailové. „Nebude to snadné, musíme respektovat třeba Nymburk, víme, že Opava bude zase v popředí, Pardubice změnily trenéra a přivedly cizince... Přesto ale chceme bojovat o nejvyšší příčky,“ netají se ambicemi Růžička.

Podaří se Brnu vybojovat cenný kov? Uvidí se v následujících měsících.

Marek Dvořák

Křížovka o ceny

M	PŘÍSTAVEK U VCHODU (SLOVÁČKO)	ANGL. VPŘEDU	LOKY	AMATÉR. ATLET. ASOCIACE	1. část tajenky	M	ZN. SODÍKU	STŘEDO-MORSKÝ OSTROV	TO I ONO (ZRÍDKA)	2. část tajenky	INIC. PĚVCE MARÁKA	MODEL AUTOMOBILKY KIA	ČÁST ŠPANĚLSKA	ZAKLADATEL SOKOLA
PÁLIT						NEZTVRDNOUTNA POVRCHU								
HAVÍŘ (ZAST.)						VE VODĚ ROZPUSTNÉ BÍLKOVINY LISTNATÝ STROM								
PODROBNOST							SVĚTLE HNĚDÁ BARVA INICIÁLY MEDRICKÉ				PATRO VE STODOLE (NÁREC.) BRANĚVY BONBON VE TVARU ČOCKY			
ANGL. PAPERSEK				CHUDOBA					NÁZEV HLÁSKY STŘEVNÍ VYBĚZEK			ZÁPADOCESKÉ MĚSTO HLAVNÍ MYŠLENKA		
PŘEDLOŽKA			FÉNICKÁ BOHYNĚ LÁSKY	ANGL. ZKR. OTÁČEK ZA MINUTU TEDY			NAŠ HEREC (BOB) STAROČESKÁ DELKOVÁ MÍRA							OBRNĚNÉ VOZIDLO
M	PRIMÁTI	NEJMENŠÍ BUVOL BEZNADEJ					MÍJET UMĚLECKÉ PÁRY							
HROMADNÉ ODESLÁNÍ OBYVATEL						PROJEV VDĚČNOSTI TVOJE				PŘÍTOK DUNAJE VODNÍ SKLUZAVKY				
ANGL. DOMÁČÍ ZVÍŘE				ODTUD (ŘÍDCE)					VLASTNÍ TINĚ TMA					
DOMÁCKY ISABELA				SPZ OSTRAVY JAPON. MYS NA OSTROVĚ HONŠŮ			PŘEDSTAVITEL MYTICKÉHO NÁRODA PLATIDLO ČINY							
POMŮČKA: ANOKA, ANTO, ECU, GRP, KAAMA, LAI, ODR, RPM	VHODNÉ OCASATÝ OBOJZÍVELNÍK						KOSTRA HLAVY KRUSTA						DAREBÁK ANTILOPA	
MNOHÉ						SOU-OSTROVÍ V TICHÉM OCEÁNU POUHÁ						SPZ DOLNÝ KUBÍN CVOK (SLANG.)		
KYPRIT PŮDU					BRITSKÝ ZPĚVÁK FILIPÍN. AUTOMOBILOVÁ ZNAČKA						ZKR. PANAMERIKAN AIRWAYS ŘÍMSKÝ 14			
POPĚVEK			MLADÍK (NÁREC.) SPZ ÚSTÍ NAD LABEM				MEXICKÝ STÁT ZDE							
EVROPSKÁ MĚNOVÁ JEDNOTKA				NEČISTOTA					NA ŽÁDNÉ MÍSTO					
SLONÍ ZUB				POKRM (DĚTSKÝ)					ŽENSKÉ JMENO					

V září se uzavřela architektonicko-výtvarná soutěž o návrh vodního prvku na Dominikánském náměstí. Tajenka vám prozradí podobu vítězného díla. Tři vylosovaní luštitelé od nás dostanou šedý rychleschnoucí ručník s logem Brna.

Tajenku vložte do 19. října 2021 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, nebo pošlete SMS na číslo 602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřazujeme.

Ze správných odpovědí z minulého čísla (Podobu nového nádraží) byli vylosováni: Marie Němcová, Rostislav Rotrekl a Aleš Kindl. Výhry zasíláme poštou. ■

Renty z nemovitosti od FINEMO.CZ se nemusíte obávat

■ **Mnoho lidí o Rentě z nemovitosti neboli o zpětné hypotéce nikdy neslyšelo a je tedy přirozené, že z ní jako z čehokoliv neznámého má obavy.**

To je samozřejmě pochopitelné, zejména v českém prostředí, kde se lidé často setkávají s podvodnými praktikami. Obezřetnost a seznámení se produktem je rozhodně na místě, protože pořízením Renty z nemovitosti použijete Váš dům nebo byt jako zástavu, a to je velmi důležité životní rozhodnutí. Zatímco v zahraničí figuruje zpětná hypotéka už desetiletí jako běžný produkt, v České republice se s ní lidé zatím seznamují.

Jsmo rádi, že se k nám přidávají noví a noví klienti, kteří pochopili výhody Renty z nemovitosti od

společnosti FINEMO.CZ. Díky ní mohou prožívat klidný a důstojný důchod, nemusí žít s minimem peněz či se

obávat nenadálých výdajů a mohou si splnit přání, o nichž celý život snili a neměli na ně čas nebo peníze. Ať už se to týká návštěv divadel a kin, zajímavých zájezdů, lepší zdravotní péče, kvalitnějších potravin, zútulnění bydlení či nové střechy na domě.

Lidé dostanou k dispozici peníze zajištěné jejich nemovitostí, a to buď

jednorázově na začátku, nebo ve formě pravidelných měsíčních plateb či kombinací těchto dvou způsobů. I nadále jsou vlastníky bytu či domu a zůstávají tam bydlet. Nikdy nedluží víc, než je cena jejich nemovitosti. Navíc v případech, že se zvýší hodnota jejich bytu či domu, výhody z toho plynou pouze jim.

Výhody Renty z nemovitosti

- získáte peníze na cokoli (najednou či postupně)
- za vašeho života nemusíte nic splácet a nikdy se nespálí více než cena nemovitosti
- zůstáváte bydlet doma a jste nadále vlastníkem svého bytu či domu
- můžete žít důstojněji a život si více užívat

Chcete vědět víc?

- Další informace o Rentě z nemovitosti najdete na webu: www.rentaznemovitosti.cz
- Můžete zde také požádat o vlastní orientační kalkulaci a seznámit se s příběhy klientů
- Můžete také zavolat na **233 321 850**
- **Máme licenci ČNB**

RZ10156/01

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ
18. ŘÍJNA
DISTRIBUCE 1. LISTOPADU

REKLAMACE
NA DISTRIBUCI MAGAZÍNU
ZASÍLEJTE NA E-MAIL
BRNO@REGVYD.CZ

NOVÁ ŠKODA
FABIA
SEBEVĚDOMĚ SVÁ

S výhodnou
měsíční splátkou

již za
3 877 Kč měsíčně

Financujte CHYTRĚ se
ŠKODA Financial Services

Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu ŠKODA FABIA:
5,0-6,0 l/100 km - 113,2-136,4 g/km

ilustrativní foto

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Vzorový příklad úvěru na vůz ŠKODA FABIA Ambition 1,0 TSI 70 kW v ceně 387 700 Kč, při financování se ŠKODA Financial Services v ceně 387 700 Kč, splátka předem 114 240 Kč (29,47 %), výše úvěru 273 460 Kč, poplatky za uzavření a vedení smlouvy 0 Kč, celkové platby za úvěr 302 719 Kč, celkové platby za úvěr vč. pojištění 333 427 Kč, RPSN vč. pojištění 8,790 %, délka úvěru 36 měsíců, poslední nerovnoměrná splátka 193 850 Kč, měsíční splátka úvěru 3 024 Kč, měsíční splátka úvěru vč. pojištění 3 877 Kč, úroková sazba p. a. 4,14 %. ŠKODA Pojištění Standard obsahuje havarijní pojištění, povinné ručení (10% spoluúčast) s uznáním bonusu za bezeškodní průběh dosavadních pojištění (60 měsíců) a pojištění skla (limit plnění 10 000 Kč). Další parametry jsou: věk klienta 46 let nebo více a běžné užití vozu. Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společnostmi ŠkoFIN s. r. o. a druhou stranou závazkový vztah.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTOCENTRUM K.E.I.
Žarošická 21
628 00 Brno
Tel.: 518 700 000
www.kei-autocentrum.cz

Autocentrum K.E.I.
BRNO - VINOHRADY

Silikonová těsnění Ellen pro renovaci PVC oken a dveří

Představujeme Vám těsnění, kterým můžete dodatečně utěsnit velký počet různých okenních profilů (jako např. systémy dodavatelů KBE, GEALAN, REHAU, SCHÜCO, THYSSEN, VEKA atd.).

Koncoví uživatelé mohou ušpóřit až 30 % ročních nákladů na topení, pokud odborně utěsní netěsná okna a dveře. „Mezera široká jeden milimetr na délce jednoho metru snižuje pokojovou teplotu o cca 1°C.“ Tvary speciálních silikonových těsnění jsou zvoleny tak, aby mohly být použity u téměř všech typů plastových profilů. **Dodržujte především rozdílné šířky drážky. Šíře kotvy do T drážky profilu je rozhodující pro určení, zda je těsnění vhodné pro okna nebo dveře, které si přejete utěsnit.**

Určeno pracovníkům z oblasti servisu, renovace, montáže a výroby oken a dveří.

VELKOOBCHOD

Profil 4189
Jako náhrada a optimalizace např. pro systémy: GEALAN - KBE - ROPLASTO - THERMOPLAST - VEKA

5,5

Profil 4246
Jako náhrada a optimalizace např. pro systémy: ALUPLAST - FINSTRAL - KÖMMERLING - PLUS-TEC - THYSSEN

4,5

Profil 4384
Jako náhrada a optimalizace např. pro systémy: DECEUNINCK - KBE - L.B. - SALAMANDER - VEKA

5,5

Profil 4289
Jako náhrada a optimalizace např. pro systémy: KÖMMERLING - REHAU - SCHÜCO

3,8

Profil 4314
Jako náhrada a optimalizace např. pro systémy: BRÜGGMANN - DECEUNINCK - KBE - SCHÜCO - THERMOPLAST - VEKA

5,5

Profil 4385
Jako náhrada a optimalizace např. pro systémy: KÖMMERLING - REHAU - SCHÜCO

3,5

Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

RZ10039/08

Inzerce v těchto novinách pro vás zajistí:

Havel MOUKA

☎ 602 557 777
✉ mouka@regvyd.cz

Inzerce v těchto novinách pro vás zajistí:

Karel MAREK

☎ 606 740 730
✉ k.marek@regvyd.cz

Lze **INZERCÍ** zahrnout do režimu **NÁHRADNÍHO PLNĚNÍ?**

Pro více informací nám napište na info@regionalnivydavatelstvi.cz

RZ10039/110

On-line noviny do celé rodiny!

Nyní nás najdete i na www.novinykraje.cz

NOVINYKRAJE.cz

RZ10039/111

Říjen 2021

Představení veselá, nevidaná a zcela neokoukaná

neděle 3. 10.	A. Lindgrenová, J. Jankovský, režie: K. Dworakowski RONJA, DCERA LOUPEŽNÍKA	pro děti od 8 let začátek v 10.00 a ve 14.30 hod.
čtvrtek 7. 10.	A. Lindgrenová, P. Trtílek, režie: M. Sopuch PIPI DLOUHÁ PUNČOCHA	pro děti od 6 let, mládež a dospělí začátek v 18.00 hod.
neděle 10. 10.	B. Pojar, I. Urban, V. Peška, režie: V. Peška POJĎTE PANE, BUDEME SI HRÁT	pro děti od 5 let začátky v 10.00 a ve 14.30 hod.
neděle 17. 10.	D. Bouzková, režie: D. Bouzková Mimimí divadlo: PLAVBA ZA DUHOU Muzeum loutek	pro děti od 1 do 3 let začátky v 10.00 a v 14.30 hod.
pondělí 18. 10.	D. Bouzková, režie: D. Bouzková Mimimí divadlo: PLAVBA ZA DUHOU Muzeum loutek	pro děti od 1 do 3 let začátek v 10.00 hod.
úterý 19. 10.	D. Bouzková, režie: D. Bouzková Mimimí divadlo: PLAVBA ZA DUHOU Muzeum loutek	pro děti od 1 do 3 let začátky v 10.00 a v 16.00 hod.
středa 20. 10.	D. Bouzková, režie: D. Bouzková Mimimí divadlo: PLAVBA ZA DUHOU Muzeum loutek	pro děti od 1 do 3 let začátky v 10.00 a v 16.00 hod.
čtvrtek 21. 10.	D. Bouzková, režie: D. Bouzková Mimimí divadlo: PLAVBA ZA DUHOU Muzeum loutek	pro děti od 1 do 3 let začátky v 10.00 a v 16.00 hod.
neděle 24. 10.	J. Čapek, režie: Z. Mikotová O PEJSKOVI A KOČIČCE	pro děti od 3 let začátky v 10.00 14.30 hod.
čtvrtek 28. 10.	V. Peška, režie: V. Peška SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ	pro děti od 4 let začátky v 10.00 hod.
pátek 29. 10.	D. Bouzková, režie: D. Bouzková Mimimí divadlo: PLAVBA ZA DUHOU Muzeum loutek	pro děti od 1 do 3 let začátek v 10.00 hod.
neděle 31. 10.	A. Lindgrenová, P. Trtílek, režie: M. Sopuch PIPI DLOUHÁ PUNČOCHA	pro děti od 6 let začátky v 10.00 a ve 14.30 hod.
PREMIÉRA		
neděle 1. 10.	A. Lindgrenová, J. Jankovský, režie: K. Dworakowski RONJA, DCERA LOUPEŽNÍKA	pro zvané začátek v 18.00 hod.
neděle 24. 10.	L. Binet, M. Szczygiel, M. Zákostelecký, režie: M. Zákostelecký 24. října 1942	pro zvané začátek v 17.00 hod.

www.divadlo-radost.cz

NASTUPUJTE na palubu
DĚTI, DAMY, PÁNÍ.
Kdo nastoupí, NEPROHLOUPÍ.
POPLUJE JAK KRAL.

PLAVBA na DUHOU

Divadelní
dobrodružná hra
pro pra/rodiče s dětmi
od 0 do 3 let.

DIVADLO RÁDOST
BRNO

Statutární město Brno dotuje provoz
Divadla Rádost, příspěvkové organizace
za finanční podpory Ministerstva
kultury České republiky

51. ročník

1.–17. října 2021

... Arménská filharmonie
Angélique Kidjo
Kočár do Vídně
Jan Novák 100
Philip Glass...

Moravský podzim

Filharmonie
Brno Philharmonic

BRNO

MINISTERSTVO
KULTURY

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO
DOTUJE PROVOZ
DIVADLA RÁDOSTI, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
ZA FINANČNÍ PODPORY MINISTERSTVA
KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY

ČESKÝ
KRAJ
Jihomoravský kraj

ČESKÝ
KRAJ
Jihomoravský kraj

SCHINDELEHO MINERÁLY

unikátní přírodní produkt z Rakouska

notifikovaný Státním ústavem pro kontrolu léčiv jako zdravotnický prostředek

SCHINDELE'S MINERALIEN

Revmatismus, dna či artróza – nemoc, s kterými se potýká stále více lidí. Nejste spokojeni s výsledky běžně dostupné léčby? Bolesti přetrvávají, bez léků na bolest to nejde zvládnout? Jste alespoň trochu otevření alternativním cestám? Léčivá hornina Schindeleho minerály by se svým jedinečným složením mohla být řešením. Přitom jde o jeden z nejlépejších způsobů, pokud máme porovnat cokoliv, co si člověk běžně pořídí v lékárně nebo na internetu. Za 10 Kč denně nebo 300 Kč měsíčně toho v dnešní době člověk mnoho nepořídí. K tomu přidat nějaké vitamíny v sezónním ovoci a zelenině a dostatek čisté vody. Výsledky bývají velmi často ohromující. Málokdo má totiž dostatečně vyváženou paletu minerálů a stopových prvků ve svém těle.

Schindeleho minerály jsou certifikovány jako zdravotnický prostředek. Skrze certifikaci musí procházet dodatečnými kontrolami, které se u doplňků stravy nevyžadují. U zdravotnických prostředků je zkoumána jejich účinnost, např. sledovacími studiemi a pro- jít certifikací je velmi nákladné. U doplňků stravy je dohlíženo pouze na jejich zdravotní nezávadnost.

Základem pro certifikaci byl vědecký výzkum, potvrzující pozitivní účinky přírodní horniny při revmatismu, dně a artróze. Dlouho známé jsou také její pozitivní účinky na překyselení organismu nebo při střečních potížích. Opominout nelze ani působivou sbírku jednotlivých případů, které má rakouský výrobce zdokumentované za více než tři desetiletí. Například mnoho zákazníků trpících diabetem typu II potvrdilo, že se jim ulevilo a pocítili pozitivní dopad na kvalitu svého života.

Počet balení	Mleté minerály	Minerály v kapslích
1 balení	729 Kč/ks	1068 Kč/ks
2 balení	677 Kč/ks	992 Kč/ks
3 balení	651 Kč/ks	954 Kč/ks
4-5 balení	631 Kč/ks	923 Kč/ks
6-11 balení	609 Kč/ks	892 Kč/ks
12 a více balení	584 Kč/ks	856 Kč/ks

Balení vydrží minimálně na 2 měsíce.

SCHINDELE'S OBSAHUJÍ

Kyselina křemičitá, Měď, Hořčík, Chrom, Železo, Nikl, Vápník, Kobalt, Draslík, Vanad, Mangan, Titan, Sodík, Bor, Zinek, Molybden

Pro ilustraci předkládáme konkrétní ohlasy našich zákazníků:

Zdravím vás a rozhodla jsem se, že vám napíši, jak mi pomohly vaše minerály. Dostala jsem je od sestry asi před rokem, jelikož jsem jí vyprávěla mé problémy s tlustým stěvem + hemoroidy, prasklý konečník, dlouho jsem se s tím léčila. Po půl roce nastala velká změna. Krásně jdu na záchod, žádné praskání konečníku a mám bezvadné výsledky. Děkuji, minerály budu brát i nadále.

Anna Příhodová, Píero

Dobrý den, ráda bych Vám poděkovala za podstatné zlepšení mých polybových schopností - trápily mne bolesti kolen, kyčlí a ramen. Zkusila jsem tedy váš produkt a během užívání jednoho balení minerálů jsem na tom podstatně lépe. Už se „nebelhám“ ale CHODÍM. Dnes jsem si u vás zakoupila další dvě plechovky. Velké díky.

Marie Hilmerová, Praha 6

Přeji dobrý den, chci vám poděkovat za skvělý produkt, který jsem si u vás objednala, a který mi velice pomohl. Minerály jsem objednala sobě i nevlastní dceři a jsou báječné. Měla jsem veliké bolesti kloubů způsobené revmatem i nemocnou páteří. S minerály se mi velmi ulevilo. Nemám křeče, můžu se bezbolestně hýbat, a co je pro mě i hlavní, velmi se mi zlepšila lupénka. To je k nezaplacení. Dcera má také lupénku a je stresovaná blížící se maturitou, i u ní došlo ke zlepšení stavu lupénky. Minerály sice nebereme moc dlouho, ale jsme na tom líp, než kdy předtím. Takže děkuji a zase přistě.

Ivona Schafferová, Havířov

Lékař mi zjistil artrózu 3. stupně v kolenou. Dělán vše možné, kapuji i přípravky propagované v televizi, ale účinek žádný. Teprve když mi dcera přinesla vaše minerály, které užívám druhý měsíc, se něco změnilo. Bolest postupně odcházi. Těžko se to dá vysvětlit, za mě ovšem jasné doporučení.

Zdeněk Bělský, Karlovy Vary

Rádi vám za váš ohlas zašleme plechovku minerálů nebo jiný hodnotný dárek zdarma. Obsah 400 g, počet kapslí 500 ks. Při objednávce našich produktů DOPRAVA ZDARMA.

www.kamenezdravi.cz

Kamenné zdraví, s.r.o. Dědinská 625/10 • 161 00 Praha 6, Tel.: 233 310 574 • mob.: 777 690 712, 777 337 909